

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VIII. évfolyam,
70. (1642.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3746 ▲
1 amerikai dollár	3,3376 ▼
100 magyar forint	1,4639 ▼

Aktuális 2

Kitört a cunamipánik

Rendkívül erős, 8,7-es földrengés rázta meg tegnap az indonéziai Szumátra szigetén lévő Aceh tartománytól délnyugatra fekvő térséget. Thaiföldön és több más helyen evakuáltak a partvidéket, és cunamiriadót rendeltek el, amit később lefűjtak.

Gazdaság 6

„Éget” a benzinár

Történelmi magasságokba kúszott a napokban a kőolaj euróban kifejezett ára, amely hosszú távon nemcsak az eurózóna gazdasági fellendülését hiúsíthatja meg, de különös veszélyt jelent az unió sérülékenyebb országaira, így Romániára nézve is.

Média 9

Baricz Gergő: nem vagyok celeb

„Nem szeretem a sztár szót. Sőt legjobban a celeb szótól irítozom” – nyilatkozta a lapunknak adott interjúban Baricz Gergő, a Gringo Sztár erdélyi koncertsorozata előzenekarának frontembere, akit terveiről kérdeztünk.

Vezércikk 3

Kivágni a rezet

Verespatakkal kapcsolatban a régi-új miniszter nem dönthet egyik napról a másikra, de nyolc hónapig nem is halogathat: ha a székelyek leleményességükről híresek, akkor a fiatal politikusnak a különböző bányaprojektekkel összefüggésben most alkalma lesz megmutatni, hogyan kell kivágni úgy a rezet, hogy közben saját politikai hitelessége és társadalmi tőkéje is megmaradjon. ▶

Székesi Ferenc

Manipulálják a nőket?

Korlátozná a terhességmegszakítást két demokrata liberális képviselő tervezete

Az egyházak által szervezett Élet menete Nagyváradon. Ellenzői szerint a tervezet egy mélyen vallásos csoport akaratát szeretné megvalósítani

Fotó: archív

Ellenzői szerint a diktatúra éveit idézi két az Egészségügyi Minisztérium által is támogatott törvénytervezet, amely előírná, hogy csak megfelelő tájékoztatás és szakorvosi konzultáció után kérhessenek a nők terhességmegszakítást. A jogszabályt húsz civil szervezet is elutasítja, mert szerintük manipulálná a nők személyes döntését. A lapunk által kérdezett szakemberek véleménye megoszlik a tervezetről: a nőgyógyászok helyeslik az abortusz ilyen irányú korlátozását, a pszichológusok inkább a megelőzésre helyeznék a hangsúlyt. **4. és 7. oldal ▶**

Korodi nem siet el Verespatakat

ÜMSZ

▶ Tárgyilagos és pragmatikus álláspontot képvisel majd a környezetvédelmi tárca a verespataki bányaberuházás ügyében – közölte hivatalának tegnapi átvételekor az új miniszter. Korodi Attila a mandátumát Mihai-Răzvan Ungureanu kormányfőtől vette át, aki egy hétig ideiglenesen vezette a minisztériumot. Korodi leszögezte: az államfő sürgetése ellenére a minisztérium nem siet el a döntést a projekt környezetvédelmi engedélyének kibocsátásáról. „Az engedélyeztetési folyamatot nem lehet felgyorsítani. Ez a folyamat azonban előbb-utóbb lezárul, a végső döntés pedig már a kormányzati politika függvénye” – mondta a miniszter. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Frunda a vásárhelyi jelölt

▶ „Új és végleges” marosvásárhelyi polgármesterjelöltjeként mutatta be tegnap délután az RMDSZ Maros megyei szervezete Frunda György szénatort. „A változás személyes problémák következménye” – indokolta a döntést Kelemen Attila, a szövetség megyei elnöke. **3. oldal ▶**

Lokodi Emőke, Kelemen Attila, Frunda György, Benedek István

Fotó: Antal Erika

Választottak a MOGYE-n

Antal Erika

▶ Szabó Bélát választották tegnap délután a magyar tagozat vezetőjének a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar oktatói. Szász József, a választási bizottság elnöke lapunk érdeklődésére elmondta, rendkívül magas volt a részvételi arány, az általános orvosi és gyógyszerészeti kar tanárainak 75 százaléka, a gyógyszerészeti kar oktatóinak száz százaléka élt szavazati jogával. A választások délelőtt 10 órakor kezdődtek és 18 órakor adták le az utolsó szavazatot, azt követően kezdődött el a számlálás. A választásokat nem az egyetem épületében, hanem egy könyvtárban tartották meg. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Adrian Gurzäu: kevesebb jogot a kettős állampolgároknak

Adrian Gurzäu Kolozs megyei képviselő megtiltaná, hogy közjogi méltóságok lehessenek vagy katonai tisztséget töltsenek be azok a román állampolgárok, akik egy másik ország állampolgárságával is rendelkeznek. A demokrata liberális (PDL) honatya szerint csak azok képviselhetik a román állampolgárok érdekeit a parlamentben, akik kizárólag a román állam állampolgárai, szerinte ugyanis „nem lehet szolgálni egyszerre két államot és két népet”.

Elibillent a szenátusi mérleg

Az ellenzéknek vissza kell térnie a parlamentbe, hogy felfüggeszesse az államfőt tiszttségéből, és legkésőbb három napon belül előrehozott parlamenti és elnökválasztásokat szervezzen – állítja Dan Voiculescu, a Konzervatív Párt (PC) alapító elnöke. A politikus egy nappal azután sürgette az USL visszatérését a parlamentbe, hogy a Demokrata Liberális Párt, illetve az Országos Szövetség Románia Haladásáért egy-egy szenátora bejelentette, az ellenzék oldalára áll. A felsőházban így patthelyzet alakul ki, s a mérleg nyelvésznek szerepét az öt független szenátor szavazata tölti be.

Gergely az EMNP kampányfőnöke

Hiszünk Erdélyben! – ezzel a jelszóval vág bele a június 10-i helyhatósági választások kampányába az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP). Toró T. Tibor pártelnök egy kolozsvári sajtótájékoztatón közölte: azért tartotta megfelelőnek a választott jelmondatot, mert a néppárt az erdélyi magyar politikában új lendületet képvisel. Olyan fiatal jelöltekkel vág neki a kampánynak, akiket nem a funkciók és a honoráriumok érdekelnek, hanem „a szülőföldjük kedvéért munkára szerződtek”. A párt kampányfőnöke Gergely Balázs országos alelnök lesz, a szövívői feladatokat pedig Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke vállalta.

Bin Laden helyét örökölte Toth

Eric Justin Toth pedofil pornó készítésével gyanúsított amerikai tanár (*képinckön*) került a kommandósság által megölt Oszama bin

Laden terroristavezér helyére a Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) tíz, leginkább keresett bűnözőjének listáján – közölte tegnap a *The New York Times*. A 30 éves, eredetileg Washington környékén élő tanárt 2008-ban letartóztatták, miután gyerekpornó-felvételeket találtak a videokameráján, a gyanúsított azonban megszökött. A feltételezések szerint azóta Virginia, Illinois, Indiana, Wisconsin, Minnesota és Arizona államban bukkanhatott fel.

Slota ismét bekeményít

Ján Slota, a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) elnöke folytatni akarja azt az aláírásgyűjtő akciót, amellyel a szlovák nyelv kizárólagos hivatali használatáról szóló népszavazás kiírását szeretné elérni a pártja. Ivan Gasparovic köztársasági elnök a múlt héten közölte, nem ír ki népszavazást a témában, mivel az SNS által a választások előtt leadott petíción szereplő aláírások egy része nem érvényes.

Kitört a cunamipánik

A 2004-ben bekövetkezett szökőárat vetítette előre a szumátrai földrengés

Gy. Z.

► Rendkívül erős, 8,7-es földrengés rázta meg tegnap az indonéziai Szumátra szigetén lévő Aceh tartománytól dényugatra fekvő térséget; a környező országokban szökőárriadót rendeltek el. A rengés epicentruma mintegy négyszáz kilométerre a parttól, a tengerszint alatt volt; még Szingapúrban, Thaiföldön, Malajziában, Sri Lankán és Indiában is érezni lehetett. Malajzia nyugati partvidékén a városok toronyépületei egy percen át kilengtek. Thaiföldön evakuálták a partvidéket, és cunamiriadót rendeltek el, amit később lefújtak.

Mint emlékeztet, Indonézia partjai közelében – a jelenleg érintett térséggel csaknem azonos vidéken – 2004. december 26-án 9,1-es erősségű rengés volt, amely cunamit indított el az Indiai-óceánon. A szökőárban mintegy 230 ezer ember halt meg, csaknem háromnegyedük Acehben.

Észak-Szumátra városaiban tegnap a földrengés után az emberek kirohantak az épületekből. Banda Acehben az elharapódzó pánikban Aláhu Akbár kiáltásokkal autókba ugrottak, motorokkárra szálltak, és a fenyegető szökőár elől menekülve elindul-

A földrengés nyomán pánik keletkezett. Az emberek minden eszközzel menekültek, ami újabb fejtelenséghez vezetett a magaslatok felé, közlekedési káoszt okozva a tartományi székhelyen. A hawaii bázisú Csendes-óceáni Szökőár-előrejelző Központ munkatársa szerint a nagy erejű földmozgás 17 centiméteres vízszintemelkedést idézett elő az Indiai-óceánon. Victor Sardina, a hawaii központ ügyeletes geofizikusa nem adott becslést arra vonatkozóan, hogy az Aceh tartomány felé tartó „miniszökőár” – amelynek a legnagyobb hullámmagassága 35 centiméter volt – mikor ér partot. ◀

Phenjan elindítja rakétáját

Hírösszefoglaló

► Észak-Korea tegnap reggel elkezdte üzemanyaggal feltölteni azt a nagy hatótávolságú rakétát, amellyel a következő napokban műholdat kíván az űrbe juttatni – közölte a phenjani űrtechnológiai hivatal vezetője. Pak Csang Ho a rakétafeltöltés helyszínén tájékoztatta sajtószóvivőjén a külföldi újságírókat, részletekbe azonban nem bocsátkozott, és azt sem árulta el, hogy a művelet mikorra ér véget. A műholdfelbocsátás állítólag a mártól hétfőig terjedő időszakban várható.

Phenjan azt állítja, hogy egy meteorológiai műholdat fog Föld körüli pályára állítani a kommunista államot megalapító Kim Ir Szen születésének 100. évfordulóján. Dél-koreai és nyugati szakértők szerint Phenjan a műholdindítással valójában legújabb, nagy hatótávolságú rakétáját akarja kipróbálni. A nemzetközi közösség felszólította Phenjant, tegyen le terve végrehajtásáról, amely sérti

az ENSZ Biztonsági Tanács vonatkozó határozatait. Készültségbe helyezte magát a Távol-Kelet, és a nemzetközi légi közlekedési útvonalakat is módosították azt követően, hogy Észak-Korea bejelentette: a napokban indítja azt az Unha-3 típusú, nagy hatótávolságú rakétát, amellyel – közlése szerint legalábbis – műholdat akar a világűrbe juttatni. Szöuli beszámolók szerint ugyanakkor a KNDK kísérletei kudarcot vallot-

tak a Koreai Köztársaságban tegnap megtartott parlamenti választások befolyásolására. Pedig Phenjan nem riadt vissza a provokatív kijelentésektől. „Amennyiben háború tör ki e földön, Dél-Korea szenved el a legkomolyabb katasztrófát” – áll a déllel való kapcsolattartásért felelős két északi szerv közös közleményében. Mint ismert, az 50-es évek háborúja óta a két állam technikailag ma is hadban áll egymással. ◀

Bármikor indíthatják. Az észak-koreai rakéta később eljuthat az űrbe is

Tovább hazardíroznak Szíria

ÚMSZ

► Bassár el-Aszad elnök és rezsimje valószínűleg eljátszotta az utolsó esélyét is az országban kialakult konfliktus diplomáciai megoldására azzal, hogy nem tartotta be az Arab Liga és az ENSZ megbízottja, Kofi Annan által kialakított tűzszünetet – véli Bruce Jones, a Foreign Policy (FP) elemzője. Bár már kedden letelt a határidő, amelyet Annan kiszabott az Aszad-rezsimnek a kormány-

erők kivonására a nagyvárosokból, sok változás nem tapasztalható a polgárháború szélére sodródott országban, s valószínűleg a teljes tűzszünet mai határideje is észrevétlenül telik majd le. Ez pedig minden valószínűség szerint azt jelenti, hogy Annan terve befuccsolt.

Ha nemzetközi katonai akció most nem indul, a „legkisebb rosszként” felmerülhet például a lázadók felfegyverzése, amennyiben hajlandók elfogadni bizonyos minimális szabályokat, s be-

leegyeznek a rezsim „lassú kivéreztetésébe”. A stabilizációs erők viszont éppen stratégiai sajátosságai miatt nem küzdhetik el magukat Damaszkuszig. A Hezbollah hivatalosan sosem egyezett bele a fegyveresek jelenlétebe, de a színi falak mögött jelezte Párizsnak, hogy nem fog szembeszállni a csapatokkal. Egy ilyen akció megindítását legelőször az ENSZ BT-nek kell jóváhagynia, de akár a NATO vagy az Arab Liga is felhatalmazhatja a nemzetközi erőket. ◀

Választások: vegyes rendszert vezetnének be

Cs. P. T.

► A vegyes választási rendszer bevezetéséről döntött tegnap ülésén az új választójogi törvény kidolgozásával megbízott parlamenti testület. A honatyák fele egyéni választókerületekből, fele pedig listákról kerül majd be a törvényhozásba. A bizottság demokrata liberális elnöke, Sulфина Barbu tájékoztatója szerint a döntést konszenzussal hozták meg. A politikus elmondta: az ülésen több javaslat is elhangzott, de csak a vegyes rendszer nyerte el a kellő számú szavazatot a 13 tagú testületben. A két nagyobb politikai erő, a Demokrata Liberális Párt és az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség egyaránt a tisztán egyéni választókerületes rendszert bevezetésére tett javaslatot. Indítványuk a bizottság két RMDSZ-es tagja, illetve a nemzeti kisebbségek frakciója képviselőjének ellenállása miatt bukkant meg. A testület tagja, Márton Árpád korábban az ÚMSZ-nek elmondta: a bizottságban abban állapodtak meg, hogy 11 igen szavazatra van szükség a testület döntéseinek elfogadásához. Leszögezte: az RMDSZ nem ért egyet olyan választási rendszerrel, amely nem biztosítja a kisebbség arányos parlamenti képviseletét. A bizottság második ülését tartotta meg tegnap, és a tervek szerint április végéig kell véglegesítenie az új választási törvény tervezetét. A testület két RMDSZ-es tagja Márton Árpád képviselő és Cseke Attila szenátor. ◀

Korodi nem siet el...

Folytatás az 1. oldalról

Az RMDSZ-es politikus szerint a verespataki arany értékes altalajkincs, amelyet „valamilyen módon” ki kell termelni. „A kérdés csak az, hogy a kanadai befektetők által javasolt kitermelési módszer megfelel-e Romániának, megfelel-e a vonatkozó törvényeknek és szolgálja-e a fenntartható fejlődést? Erre a kérdésre keressük a választ” – magyarázta Korodi Attila. Hozzátette, miniszterként a környezet oltalmát tartja elsődlegesnek. „Ez egy fontos beruházás, óvatosságnak kell lennünk” – jelentette ki.

Korodi Attila azt mondta: megérti az államfő álláspontját is. „Régóta ismerjük egymást, Traian Băsescu nézetei nem változtak” – jegyezte meg. Hangsúlyozta, maga is egyetért azzal, hogy meg kell születnie a döntésnek a verespataki beruházásról. „Addig azonban a környezetvédelmi minisztériumra fontos szerep hárul: meg kell vizsgálnia, hogy a bányaprojekt megfelel-e a környezetvédelmi előírásoknak” – szögezte le.

Korodi az RFI-nek adott interjújában elmondta, a következő három hét alatt „alaposan elemzi” mindazt, ami az utóbbi három év alatt Verespatakon történt, hogy napirenden lehessen a beruházás minden technikai részletével.

Kedd esti beiktatásakor Korodi Attila „súlyos útravalót” kapott Traian Băsescutól, aki szokatlanul kategorikus hangnemben azt kérte, hogy vessen véget az időhúzásnak a verespataki bányaprojekt engedélyezése ügyében. Az államfő szerint Románia nem engedheti meg magának, hogy ne

termelje ki az aranyat, rezet és palagázt, amivel rendelkezik, szerinte ezt a kincset a munkahelyteremtés miatt is fontos hasznosítani. Hozzátette: a verespataki aranybánya megnyitásának felelősségét 1997 óta próbálják egymásra hárítani a különböző román hatóságok, de az időhúzás nagyon sokba fog kerülni az országnak, ha a befektető kártérítési pert indít majd Románia ellen.

„Aki Verespatakat és Veresvölgy környezetkárosodása miatt aggódik, azt arra kérem, látogasson el a térségbe, és győződjön meg arról, milyen környezeti károkat okozott eddig az állami bányászat. Romániának nincsenek

eurómilliárdjai korszerű technológiák importjára, amelyek lehetővé tennék az arany, a réz és a palagáz környezetkímélő kitermelését, ezért az egyedüli megoldás a külföldi cégek partnersége” – fejtegette a román államfő.

Băsescu szerint érdemes összevetni azt, hogy a verespataki kitermelés 16 év alatt 3 milliárd eurónyi hasznot hozna az országnak, míg Románia minden évben 3,6 milliárd euró veszteséget halmoz fel a nyugdíjalapnál, elegendő munkahely és munkavállaló hiányában. „Véget kell vetni a hazugságnak és a demagógiának, mind a politikában, mind a sajtóban. Azt kérem öntől miniszter

úr, hogy amennyiben ön is életképesnek tartja a verespataki beruházást, akkor sürgősen adja ki az engedélyt, ha pedig nem, akkor mondjon nemet a beruházónak, mert minden további aktatologatás rengetegbe fog kerülni Romániának a közelgő perben” – érvelt Băsescu.

Verespatakon a kanadai tőkével alapított Roşia Montana Gold Corporation Európa legnagyobb külszíni aranybányáját készülő megnyitni, ahol ciántechnológiás eljárással akár 300 tonna aranyat és 1600 tonna ezüstöt lehetne kitermelni. A bányanyitásra a szakminisztérium eddig nem adott ki környezetvédelmi engedélyt. ◀

Korodi Attila új környezetvédelmi miniszter és „elődje”, Mihai-Răzvan Ungureanu kormányfő

Fotó: gov.ro

Választottak a MOGYE-n

Folytatás az 1. oldalról

Szász József érdeklődésünkre elmondta, a magyar tagozat vezetői székébe Szabó Béla és Benedek Imre professzorok pályáztak, ám tegnap délelőtt 11 órakor Benedek Imre írásban közölte, hogy visszalép és visszavonta jelölését. Szabó Bélát választották a magyar vonal elnökének, a 95 szavazatból 91 érvényes szavazattal. Lapzártánkorkor még tartott a szavazatszámolás, ami a majdani kari tanács, a szenátusi tanács tagjainak kiválasztására vonatkozik. A végleges listán az első kilenc helyezett lesz a szenátus, az első 13 a magyar kari tanács jelöltje. A tegnapi belső szavazást az egyetem román vezetősége azzal próbálta megakadályozni, hogy biztosított terem a voksolás megtartására. Miután tegnap reggel nem nyertek bebocsátást az egyetem dísztermébe, a magyar oktatók kénytelenek voltak átvonulni az alapítványi tulajdonban levő Stúdióumban könyvtár termébe, hogy itt szervezzék meg a választásokat. A magyar tagozat választásait ellenzi az egyetem megbízott rektora, aki korábban elmondta, előbb a minisztériumnak kellene elismernie az egyetemi chartát, és az ez alapján megtartott (a magyar tagozat által bojkottált) választások eredményét. ◀

Frunda a vásárhelyi jelölt

Antal Erika, Sipos M. Zoltán

„Valamennyi marosvásárhelyi polgármestere akarok lenni. Magyaroké és románoké, fiataloké és időseké, férfiaké és nőké, RMDSZ-tagoké és polgári párti tagoké, illetve a néppártosoké, értelmiségieké és munkásoké. Olyan polgármester akarok lenni, aki minden hétfőn reggel a megyei tanács elnökével, remélhetőleg Lokodi Edit Emőkével kezdheti a hetet, néha a prefektussal is, egyeztetve a megye és város legfontosabb megoldandóival” – fogalmazott Frunda György, az RMDSZ új marosvásárhelyi polgármesterjelöltje tegnap délután. A politikus önmagát harmadik generációs marosvásárhelyi lakosként határozta meg, aki 22 év bucaresti és 18 év strasbourgi tapasztalattal a háta mögött itthon szeretné kamatoztatni a tudását. „Ez az egyedüli hely, ahol otthon érzem magam” – mondta.

Arra az újságírói kérdésre, hogy miután Marosvásárhelyen nem sikerült az összefogás, miért vállalta a polgármesterjelöltséget, Frunda György úgy fogalmazott: éppen azért, mert nincs összefogás. Véleménye szerint ugyanis az összefogás hangszerelése az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) részéről csupán politikai játszmavolt. „Az RMDSZ-ben megvan az erő és kiállás, képes meggyőzni

a marosvásárhelyieket arról, hogy az RMDSZ jelöltjeire szavazzanak” – mondta Frunda.

A szenátor meg van győződve róla, hogy vissza lehet szerezni a polgármesteri széket. „Az utóbbi két évtized alatt bebizonyítottam, hogy vannak elveim. Amikor az RMDSZ olyan döntést hozott, amely véleményem szerint nem tett jót a magyar választóknak, elmondtam, ezért az RMDSZ vezetőségének egy része haragudott rám. Most úgy érzem, győzni tudunk, de csak azzal a feltétellel, ha a románsághoz is szólunk” – erősítette meg a polgármesterjelölt azt, hogy számít a román szavazatokra is. „Mindent, amit eddig nem sikerült megpróbálom rövid idő alatt megoldani. Megpróbálom majd a tanácstagokat rávenni arra, hogy a helyi adók

alacsonyok legyenek – sorolta terveit Frunda.

„Az RMDSZ az egyetlen akadály annak, hogy közös jelöltet állíthassunk Marosvásárhelyen Vass Levente személyében. Miután kisajátították a jelöltet és kizárólag RMDSZ-es színekben kívánták indítani, most megválnak tőle, mert ragaszkodik ahhoz, hogy közös jelöltként induljon” – fogalmazott tegnap délben, még Frunda György indításának hivatalosítása előtt Kolozsváron Toró T. Tibor, az EMNP elnöke. Hozzátette: a szenátor indítása végleg megosztja a helyi magyarokat és végérvényesen tönkretetheti érdekérvényesítésük ügyét. Ebben a helyzetben Toró nem zárta ki azt sem, hogy más politikai pártok jelöltjeit támogassa a helyhatósági választásokon. ◀

Smaranda Enache nem lép vissza

Továbbra sem mond le arról, hogy függetlenül induljon a polgármesteri székért a helyhatósági választásokon Smaranda Enache, a Pro Europa Liga társelnöke. Az emberjogi aktivista tegnap sajtótájékoztatót megerősítette korábbi elhatározását, ismertetve azokat az akadályokat is, amelyekkel rövid idő alatt kell megküzdenie. Enache elmondta még, több politikai alakulattól is megkeresték, de mindenki elutasított, mert „politikailag független jelöltként, de nem függetlenül az értékektől” szeretne megmértezni. Ugyanakkor leszögezte, ha lesz olyan polgármesterjelölt, aki hozzá hasonlóan demokratikusan gondolkodik, értékrendszerre megegyezik az övével és esélyesebb nála, időben vissza fog lépni. Arra az újságírói kérdésre, hogy milyennek tartja Frunda Györgyöt, Enache annyit mondott: „sáros politikus.”

Kivágni a rezet

Lévén a politika többek között a közhelygyártás művészete is, hiszen rendkívül vegyes közönségnek kell eladni örökérvényű igazságokként alkalomszülte nézeteket és bölcs meglátásokat, hadd álljon itt a jól ismert mondás:

Székedi Ferenc a jól ismert mondás: *amint a szerelemben, úgy a politikában se mondd soha azt, hogy soha!* Victor Ponta, a Szociál-Liberális Szövetség társelnöke az alakulat múlt hét végi erőfőltogató kongresszusán azonban megszegte ezt az egyszerű alapelvet, amikor diadalmas mosollyal az arcán leszögezte: kormányalakítás esetén egészen biztos nem kötünk koalíciót az RMDSZ-szel! Mivel a közvélemény-kutatásokban az USL meglehetősen nagy fölénnyel vezet a jelenleg kormányzó demokrata liberálisok előtt, azt is meg lehetne fogalmazni: Korodi Attila miniszteri kinevezése maradhat az utolsó olyan államelnöki cselekedet, amely hasonló kormányzati összefüggésekben érinti a romániai magyarság parlamenti képviseletét jelenleg élő szövegeket.

Csak hogy 2013-ig, mire az új kormány feláll, még sok víz lefolyik a Dámbóvízáján, lehet a fehérből fekete, vagy fordítva, így inkább figyeljünk a jelenre, pontosabban arra: nem kis bátorság kellett ahhoz, hogy a jelenlegi körülmények között a csíki származású parlamenti képviselő átvegye a környezetvédelmi tárcát. A parlament külügyi bizottságának élén, ahol eddig tevékenykedett, nem túl éles testületi megbeszélések mellett jószereint protokolláris feladatokat kellett ellátnia, főként különbözőképpen mosolygó úriemberek között. Ott viszont, ahol kemény gazdasági érdekek ütköznek, egy környezetvédelmi miniszternek többször is arcára fagyhat a jelen és a jövő örök erőforrása, a természet is, meghozza nem önmagában, hanem a jelentős társadalmi csoportosulások nézeteit leképező sok-sok zöld szervezettel egyetemben. És nomen est omen: Korodi Attila miniszteri tárcájának megnevezésében ott áll annak legfontosabb feladata is. Különösképpen Verespatakkal kapcsolatban a régi-új miniszter nem dönthet egyik napról a másikra, de nyolc hónapig nem is halogathat: ha a székelyek leleményességükről híresek, akkor a fiatal politikusnak a különböző bányaprojektekkel összefüggésben most alkalma lesz megmutatni, hogyan kell kivágni úgy a rezet, hogy közben saját politikai hitelessége és társadalmi tőkéje is megmaradjon. Nehéz feladat, de nem lehetetlen.

Román lapszemle

A románok csaknem 90 százaléka lemondott anyagi okok miatt valamilyen üzleti tervéről az elmúlt évben. Azok száma, akik 2012-ben szeretnének pénzt megtakarítani, 14-ről 25 százalékra növekedett – mutatja a Cetelem hitelígénnyel foglalkozó cég tanulmánya. A megkérdezettek szerint a pénzügyi helyzetük azért romlott az elmúlt években, mert magasabbak lettek a költségek, alacsonyabbak a bevételek, és emelkedtek az adók. (Adevărul) ▶ A Rompetrol 14 banival emelte a benzin árát, így az EFix 95 ára 5,94 lej/liter, míg a prémium Alto 6,58 lej/liter lett, azonban nem változtattak a gázolaj árán. (Ziarul Financiar)

Elvetélt törvénykezdeményezés?

Az abortuszt korlátozó törvényjavaslat demokrata liberális megalkotóinak elképzelése szerint országsszerte tanácsadói kabineteket létesítenek, ahol az érintetteket felvilágosítanak a műtét rövid és hosszabb távú fizikai és pszichikai veszélyeiről.

Bogdán Tibor

Negyvenhat esztendővel azután, hogy Ceaușescu bevezette a művi vetélést gyakorlatilag lehetetlenné tevő rendeletét, Romániában újból szigorítanak az abortuszt. Ezúttal a demokrata liberálisok színeit képviselő két politikus, Sulфина Barbu és Marius Dugulescu dolgozott ki erre vonatkozóan törvénytervezetet.

A ceaușescui gyakorlat

Ez a dokumentum természetesen kevésbé korlátozó, mint a Ceaușescu-féle híreshírűdt, 770. számú „dekrétum”, amely csupán négy gyermek után engedélyezte a művi vetélést. Ennél kevesebb gyermek esetében csak 45 éves életkoron felül lehetett hivatalosan abortuszért orvoshoz fordulni. A „hivatalosan” szó ez esetben fontos pontosítás, mivel a hatva-

nas-hetvenes-nyolcvanas évek nyomorúságos romániai viszonyai közepette sokan fordultak titokban orvoshoz, bár a rendelkezést megszegőre börtönbüntetés várt, a tiltott műtétet végző orvos praxisát is elveszítette.

A dekrétum nyomán sokan kerültek börtönbe – és még ez volt a jobbik eset. A szegényebb rétegekben, faluhelyen a nem kívánt gyermeket elvéteni akaró terhes asszonyok ugyanis többnyire „házi praktikákhoz” folyamodtak, kitéve magukat a nemegyszer halállal végződő fertőzésnek. A jelenleg rendelkezésre álló adatok szerint 1966 és 1989 között 9452 nő vesztette ily módon életét. A halálesetek száma az 1966. évi 64-ről 1968-ban már 198-ra emelkedett. A „hivatalos” abortuszok száma is fokozatosan nőtt, az 1970. évi közel 690-ről 1980-ra ezernél többre emelkedett. A rendszerváltás első évében, 1990-ben vi-

szont ugrásszerűen növekedett és meghaladta a háromszázat. A művi vetélés azonban 1989 után is életeket követelt, 2011-ig csaknem 3500 nő halt bele a műtétbe.

Jóllehet Ceaușescu célja az abortusztilalommal nyilvánvalóan az volt, hogy jelentősen javítsa a népesedési mutatót, a dekrétum nem hozta meg a diktátor által remélt eredményt. A lakosság létszáma ugyan növekedett, ám a létszámgyarapodás a nyolcvanas évek elejére számottevően lelassult, akkoriban titokban tartott statisztikáknak megfelelően 1983-ban már visszaesett a rendelet megjelenési éve, 1966 szintjére.

A törvény lényege

A törvényjavaslat demokrata liberális szerzői fontosnak tartják, hogy a terhes nők pontos tájékoztatást kapjanak a terhesség megszakítás kockázatairól. Ez elsősorban

pszichológusok feladata lenne. Így országsszerte tanácsadói kabineteket létesítenek, ahol az érdeklődőket felvilágosítanak a műtét rövid és hosszabb távú fizikai és pszichikai veszélyeiről. Ennek során részletesen elmagyaráznák a terhesség megszakítás lefolyását, szemléltető anyagok bemutatásával tudatosítanak a terhes anyában azt, hogy a magzat már a fogamzás pillanatától emberi lénynek minősül. A pszichológusok arra is választ keresnének, mi készteti a terhes nőt a gyermek elvetelésre, és ennek függvényében adnak tanácsokat is. Ezt követően öt nap állna a terhes anya rendelkezésére ahhoz, hogy döntsön a magzat sorsáról. A pszichológusoknak kellene aztán mindezek után írásbeli jóváhagyást adniuk az abortusz elvégzéséhez. Az engedély kiadásának költségeit a folyamodó fél viselné. A műtétet pszichológusi jóváhagyás hiányában elvégző orvos büntethető lenne. A szankciót a törvénykezdeményezés nem határozza meg ugyan pontosan, egyes javaslatok szerint azonban a törvényszegő nőgyógyászt fizetéscsökkentéssel vagy orvosi praxisának bi-

zonyos időre történő felfüggesztésével büntethetnék.

Ellenérvek

Nem kormányzati szervezetek képviselői érthetetlennek mondják, hogy a szigorítást éppen a fő kormánypárt, a Demokrata Liberális Párt nőszervezetetének elnöke, Sulфина Barbu szorgalmazza, megkérdőjelezve azt, hogy a nők külső beavatkozás nélkül is képesek dönteni magukról, családjukról. A törvényjavaslat ellenzői mindenképp a pszichológusi jóváhagyást kifogásolják. Érvelésük szerint a nők rendszerint terhességük harmadik hónapjában bizonyosodnak meg afelől, hogy várandósak. A pszichológusi „tanácsadás” pillanata még további napok-hetek telhetnek el, ezt követően pedig újabb öt nap „gondolkodási időnek” kell eltelnie. Mindez odavezethet, hogy az érintettek egyszerűen kifutnak a terhességmegszakítást még lehetővé tevő határidőből, amit a törvényjavaslat mindössze 12 hétben szab meg. Ezen túl már csak olyan esetekben engedélyezi az abortuszt, ha a terhesség az anya egészségét veszélyezte-

ti. Ha a terhes kiskorú, akkor a műtét jóváhagyásához szülői vagy gyámhatósági engedély is szükséges. A Romániai Világi-Humanista Egyesület (ASUR), további 21 nem kormányzati szervezettel közösen egyenesen a törvénykezdeményezés visszavonását követeli, azt „ijesztőnek és nevétségnek” minősítve. Felróják azt is, hogy a kezdeményezők félelmetesnek és veszélyesnek állítják be a viszonylag egyszerű orvosi beavatkozást, holott nemzetközileg statisztikáknak megfelelően 100 ezer műtétre átlagosan mindössze egy haláleset jut. A civil szervezetek úgy vélik, a „nők tájékoztatása” fundamentalista vallásos ideológiát takar. Vannak, akik úgy tudják, hogy a dokumentum a Baptisták az életért nevű amerikai mozgalom elveit követi, amit azzal is bizonyít, hogy a törvénykezdeményezés szorgalmazók egyike között ott szerepel az említett mozgalom vezetőjének támogatói listáján. Az ASUR attól is tart, hogy a szigorításokat a következő lépésben a teljes tiltás követi majd, aminek nyomán megismétlődne a Ceaușescu idején megtörtént emberi tragédiák. ◀

Megnőtt Romney esélye Obamával szemben

Azzal, hogy visszalépett az előválasztási küzdelemtől, Rick Santorum nemcsak végérvényesen megnyitotta az utat Mitt Romney előtt a republikánus elnökjelöltség elnyerése felé, de rengeteg időt, pénzt és energiát is megtakarít riválisa számára a hivatalban lévő demokrata párti elnök, Barack Obama elleni küzdelemhez.

ÚMSZ/MTI

Mivel a mélyen katolikus és ultrakonzervatív Santorum jobbról próbált meg előzni, Romney-nak a támogatást olyan gesztusokkal és megnyilvánulásokkal kellett kivédenie, amelyek eltávolították őt az el nem kötelezett, centrista szavazóktól. A Gallup és a USA Today nemrég közreadott elemzése szerint a várható republikánus kihívó 9 százalékponttal marad el Obamától.

Mérsékeltként „becsmérik”

Közismert axióma, hogy Amerikában a választásokat közepén kell megnyerni. Az ellenfelei által gyakran „massachusettsi mérsékeltként” becsmérelt Romney immár jobban igazodhat az örök szabályhoz, és fokozatosan eltávolodhat a konzervatív eszmeiség olyan – Santorum által rákényszerített – toposzaitól, mint a meglegházasságok vagy az abortusz kérdése. Arra össz-

pontosíthat, amihez a saját bevallása szerint valóban ért, és amit az amerikai választó is a legfontosabbnak tart: a gazdaságra. Ha ma tartanak a választásokat, a The Washington Post és az ABC News televízió minap ismertették közös felmérése szerint Obama országos szinten 51:44 százalékos arányban kapna több szavazatot. A számok első, kritikus elemzéseiből azonban kiderült, hogy az elnök főlénye egyáltalán nem ilyen egyértelmű. Sőt: hogy merre billen a mérleg nyelve november 6-án, ilyen támogatottsági adatok mellett talán valamelyik törpe állam választóinak akarta döntheti el.

Romney nagy esélye ugyanis abban rejlik, hogy a WP/ABC-felmérés által a megkérdezettek, ha nem is jelentősen, de nagyobb bizalmat szavaztak neki a gazdaság (47:43 százalékos arányban), az energiapolitika (47:42) és a szövetségi költségvetési deficit csökkentésének kérdésében (51:38), mint Obamának. Az amerikaiak a

Barack Obama elnök és potenciális kihívója, Mitt Romney (jobbra)

javuló makrogazdasági mutatók ellenére úgy érzik, hogy az ország továbbra is recesszióban van, és a kilábalás túlságosan lassú. Szakértők szerint azonban a trend még törekény, és akár meg is fordulhat.

Reformok, ha különböznek

Romney-nak most ott kell nagyon ráerősítenie, ahol a legnagyobb hátrányban van Obamával szemben, vagyis elsősorban a nők és a spanyol ajkú szavazók körében. A volt kormányzóknak emellett meg kell tanulnia bánni az általa eddig elhanyagolt országos médiával, be kell mutatnia honfitársainak, hogy mormon hite – amely iránt Amerika még mindig bizalmatlan – miként határozza meg a mindennapjait, és pontosabban kell definiálnia, hogy miben különbözik az

által a Massachusettsben bevezetett egészségügyi reform attól, amelyet Obama az Egyesült Államok számára fogadtatott el.

Igaz, a Romney-val szembeni „valódi” konzervatív alternatívaként – a libertárius Ron Paul texasi képviselő mellett – még versenyben van Newt Gingrich volt képviselőházi elnök. Santorumhoz hasonlóan ő szeretné annak a Ronald Reagannek az eszmei örököséként pozicionálni magát, aki a republikánus párt egyetlen és hangsúlyozottan konzervatív elnökjelöltje volt, s akinek az elmúlt 120 év során sikerült legyőznie egy hivatalban lévő demokrata elnököt. Am Gingrichnek és Paulnak még annál is kevesebb esélyük lett volna Romney megállítására, mint pennsylvaniai vetélytársuknak, Santorumnak volt, mielőtt kedden feladta a küzdelmet.

„Állítsuk helyre jövőnket”

Noha a párton belül apróbb villongások óhatatlanul lesznek még, a republikánus elnökjelölt-választási harc eldőlt, és Romney-nak májusban már nem kell majd a megalázó vereséggel szembenéznie a konzervatív déli államokban. A politikai kampánygépezete ezentúl nem a párton belüli riválisai felé irányítja majd lejárató fegyvereit, hanem az elnökkiválasztáson legyőzendő ellenfélre, Obamára támogatására létrejött „független” szuper PAC (politikai szuper-akcióbizottság), a Restore Our Future (jelenléte szerint: Állítsuk helyre jövőnket) eddig csaknem 40 millió dollárt költött a negatív reklámháborúra, és Santorum visszalépése nélkül, az augusztusi konven-

cióig további tízmilliókat égetett volna el. A riválisok által „halálcsillagként” emlegetett gépezetbe a verseny letisztulása után most az eddig bizonytalan, vagy más jelöltek támogató donorkok is elkezdhetik táplálni a hat- vagy hétszámjegyű adományaikat.

A célegyenesbe fordult csaknem-elnökjelöltnek ugyanakkor most már arra kell felkészülnie, hogy azok a pofonok, amelyeket a párton belüli ellenfeleitől kapott, a demokratáktól várhatókhöz képest simogatásként hathatnak. Itt most már hasonló erőket fognak egymásnak feszülni, és a Chicagóban (Obama „fellegvárában”) székelő demokrata kampánystáb az ő harcmodorához hasonló fogadj' istenben részesíti majd. Mindegyik maga Obama is csak egyszer bírálta név szerint Romney-t: amikor azt kifogásolta, hogy várhatóan leendő kihívója április legelején „csodálatosnak” nevezte a képviselőházi republikánusok által elfogadott (és ezen a szinten meg is rekedt), drákói szigorúságú költségvetést. John McCain szenátor, a republikánusok 2008. évi elnökjelöltje „minden idők legmocskosabb kampányának” nevezte azt, ami eddig a pártyán belül előválasztási küzdelem címén folyt. Márpedig a januárban megkezdődött elnökkiválasztási harc hamarosan országos és rivális politikai erők közötti szintre emelkedik. ◀

Laptop

A nap címe. Egy bomba sajtóhonlap, *Jurnalul Național*

Magyarázat. Adrian Năstase minden bizonyítással nemcsak az internetes sajtó, de az igazságszolgáltatás (akár egyetemes) történetében is új utat nyit, amiko pereinek teljes anyagát közzéteszi, természetesen a saját magyarázataival, kommentárjaival. Akcióját nemcsak az indokolja, hogy az olvasók elé tárja védekezését és az ellene (véleménye szerint) elkövetett visszaéléseket, hanem szélesebb „társadalmi érdeklődésre” is számot tarthat, miután ügyei – ahogy a *The Economist* írta, „Adrian Năstase keresztre feszítése” – mintegy a román igazságszolgáltatás „reformjának” próbájává váltak. A kedden felavatott szájt: www.codulzambaccian.ro (románul), illetve www.zambacciancode.ro (angolul). Érdemes belenézni.

Értelmiségi kesergés. Azt mondja az egyik (Gabriel Liiceanu) a másikkal: Nézd meg, a mi Băsescu szava után mentem, most fejeztem be a doktorátus utáni kurzust bádogságból. Cigány Vali bácsitól „magna cum laudé” kaptam. És mire jó? Ha ezek a szerencsétlenek felfüggesztik nekem az elnököt, mintha látom is magam előtt, hogy vissza kell térnem az alja munkához, a filozófiához.” (Ion Barbu, *Cațavencii*)

Becali az Athosz hegyen. A képen Gigi pénzt számol, vadonatúj eurósokról lehet szó, nagyon sokról. Semmi rendkívüli, de látnák ahogyan egy ortodox pap nézi-nézi-nézi a pénzt. Elég az hozzá, hogy a milliomos csobán megint elmegy athoszi zarándoklatra, hogy tejjelen. A *Libertate*-nak elmondta: százezer eurót visz magával elosztogatni, ötezrenként, tízezerként, kinek mennyit. Jól jön így, húsvétkor... Gigi (a Steaua) futballistáinak szentelt olívaolajat hoz ajándékba. Így könnyű bajnokságot nyerni! A korrupciós, megvesztegetési ügyeiről hallott valaki?

A nap állírá. Traian Băsescu egy kevésbé zaklatott pillanatában kijelentette, hogy akkor fogadja majd a hat hónapja várakozó, frissen ki-nevezett holland nagykövetet, amikor Korodi Attila és Mihai Răzvan Ungureanu eladják a román palagázt. S ha majd eladják – kivágják – a rezet is, akkor közzéteszi a saját, Elena Udrea-val folytatott (üzleti, mire gondolnak?) beszélgetéseinek sztenogramjait is.

Minden napra egy mondás

„Aki azt állítja, hogy átlát a nőknél, sok mindentől kimarad.”
Groucho Marx

Stratégia

Horváth Szekeres István

Csomagolni nehéz

SZELLEMI DÉZÉS

Tényleg ilyen jóban voltunk? És nem is emlékszem, hogy a családdal valaha a tengerre mentünk volna, arról sincs semmi emlékem, hogy egyáltalán együtt mentünk volna valahová. Akárhogy is, kedvem ellenére van, hogy ezt a régi képet itt hagyjam, apám keze ügyében. Anyámról nincsenek fényképek. Úgy látszik, apám mindet kihajította, ne maradjon meg közülük egy sem. (...) Csak annyit csomagolok a hátizsákba, amennyi éppen szükséges. A ruhák kiválasztása a legnehezebb. (...) Ott lenne jó, ahol nincs hideg. Végül ebben állapodtam meg magammal. Tiszta sor. Menjünk valami meleg helyre. Ha így teszek, feleslegessé válik a kabát. Meg a kesztyű. Így ruhából feleannyi is elegendő. Lehetőleg vékony anyagúakat válogatok össze – könnyen moshatók, hamar száradnak –, kicsire hajtogatva nem foglalnak el sok helyet a hátizsákban. A ruhán kívül – a levegőt kiszorítva belőle – egy három évszakban használható hálósákokat viszek, tisztálkodásra való készletet, esőköpenyt, jegyzetfüzetet, golyóstollat, Sony MD lejátszót, amelyik felvenni is tud, úgy tíz lemezt is (mert zene mindenképpen kell), tartalék tölthető elemeket. Tábori főző meg ilyesmi nem kell. Nehéz is, meg sok helyet foglal. Ennivalót lehet kapni a boltban. Jó időbe telik, míg lerövidítem a holmik listáját, vagyis eldöntöm, mit kell magammal vinnem. Hozzáteszek meg elveszek, aztán megint sokat írok, és ismét csak törölöm. Gondolom, hogy a szokás legalkalmasabb időpontja a tizenötödik születésnapom. Előtte még túl korán lenne, utána talán már késő.

Murakami Haruki: *Kafka a tengerparton*
Fordította Erdős György

Phenjan űrben-zűrben?

A világháborúból hazamentek a japánok. A koreai félsziget a koreaiaké, vagyis északon a kínai-szovjet érdekeltségé, délen pedig a Potomac-on túli angolszásoké, egyelőre harci zaj nélkül. Minden rendben 1950-ig, amikor Phenjan leballagna, remélve, hogy ott mindössze a déli sereget kapja, s egy szerencsésebb vörös csillagzat alatt egyesíti Koreát. Ha tényleg csak a déli talpasokat kapják ott, valószínűleg győznek is az északiak, de közben megjelentek a Trumanul beszélő washingtonisták, s az eredmény mindkét oldalon világraszóló győzelem – fegyverszünetnek becézik azóta is.

A hidegháborúban nagyon szükségesnek bizonyult az észak-koreai rezsim, főleg a kínaiaknak, akik karambolvédőként használták azt a nyugatias, fejlett, jenkitől hemzsegező déli, valamint Japán ellen; meg a szovjeteknek, akiket szintén egy cseppet sem zavart a daragoz drug szoc-komm hatalom.

Hogy 1990 után miként maradt egyáltalán a térképen Észak-Korea, miközben Kína elindult – s el is jutott – a saját gazdasági, országon belüli cso-országába, az oroszok fejét pedig nyugat felé tekerke Európa? Az elemzők összeveszték, vitatkoznak és még fognak, de néhányuk szerint a túlélés kulcsa: a gyenge gyerek szerepének alakítása, aki nagy támogatói nélkül mindjárt elesik, mélyrétegeiben roskatag, csak az éhezések és a nemzetközi segélyek árapálya tartja össze. De meg eljátszható a kemény gyerek szerepe is, amely logice ellentmond az angol-kóros verzióknak, s valójában egy éhező ország állandó nukleáris pénzkidobását jelenti, s teszik mindezt olyan rémisztően, színesen, hogy a világ régóta sutogja: mi is hasad a csőben Kiméknél? A harmadik alakítás a kiszámíthatatlan hülyegyereké, aki ha piszkálják, fejfel megy a déli falnak, s bár összetörheti magát, azért azt a bizonyos tűzérési pergőtűzet senki sem akarja Szöulban, ahogyan a lehetséges nukleáris töltetek elszabadulását sem. A hármas szerepjáték annyira sikeres, hogy félresöpör minden józan ész, s folytonos megerősítést kap a japán, dél-koreai, amerikai sajtóban.

Pedig az is sejthető, hogy bár Phenjan egyre kevesebb tárgyalóteret biztosító helyzetekbe manőverezzi magát (lásd a legutóbbi obamai intést „ne satelliteltetek az őrben”, valamint a nukleáris tárgyalások

Ady András

keserű szájízét, hatásbizonytalanságot), nyílt kenyértörésig nem veheti a dolgot (még ha műőrültek is), hisz akkor a fogai is bizton beletörnek. Mindössze az zavarba ejtő, hogy amikor tárgyalni kell velük, nem könnyű kitalálni, épp melyik gyerek ez, melyik kölyök játssza a másik szerepét, s tán melyikük produkál tudathasadást.

Büszke magyarok

Április 3-án kísértetjárás volt a Magyar Országgyűlésben – egy ifjú jobbikos képviselő szavai által múltunknak az a szelete lopózott vissza a sokat látott falak közé, amelyet legszívesebben elfelejténénk. A horogkereszt árnyéka vetült a törvényhozásra, amikor a szélsőjobb politikus a 130 éves tiszaezlári vérvádat emlegette fel, amellyel már akkor is a nagyvilág szörnyülködését váltottuk ki. Az ülést épp a jobbikos alelnök vezette, képviselőtársa zavartalanul előhozakodhatott a képtelen történettel. Nem vonták meg tőle a szót: a 21. században, egy európai uniós országban, húsvét és pézsah előestéjén nyugodtan „emlékezhetett” arra, hogy 1882-ben a tiszaezlári kislány, Solymosi Eszter állítólag a pézsahra készülő zsidók rituálisan meggyilkolták, elvágta a nyakát, hogy véret az ünnepi páskzába keverjék. Az az apróság sem zavarta a politikust és pártját, hogy a korabeli Magyarországon a vádlottakat felmentették, a kislány vízbe fúlt holtteste előke-

Gál Mária

rült, nyakán nem volt vágás nyoma. Arra sem kívánt emlékezni, hogy a 19. század végi magyar politikum és közélet, a keresztény teológusok színe-java egy emberként felháborodott, beleértve Tisza Kálmán miniszterelnököt is, mindent megtek a tisztességes eljárás érdekében, a védelmet a kor egyik legismertebb és legelismertebb védője, Eötvös Károly és védőtársai látták el, még a torinói száműzetésben élő Kossuth Lajos is tiltakozott, Magyarország gyalázatának és civilizációhoz méltatlannak nevezve a vérvádat. Pedig akkor még nem történt meg a holokauszt, nem mészároltak le több millió ártatlant, köztük több százezer magyar zsidót, akkor még nem is sejtették, hogy hová vezethet a bűnös uszítás. De felemelték a szavukat, mert a lelkiismeretük ezt diktálta. Közel másfél évszázad telt el azóta, és Magyarországon újra gárdista bakancsok masírozhatnak, egy olyan pártnak, amely a rasszizmuson és antiszemitizmuson, a másággellenességen kívül semmi mást nem tudott még felmutatni, nemcsak a parlamenti

küszöböt átlépő, hanem húsz százalék körüli a támogatottsága, képviselője pedig anélkül mondhatja végig képtelen beszédét, hogy azt megszakítsák. Az ellenzék természetesen tiltakozott, a kormány épp jelen lévő képviselője úgyszintén, a civil szervezetek és a média egy része elítélték a történeteket, de a másik része hallgat, mint ahogy a miniszterelnöknek, az államfőnek, a keresztény egyházak vezetőinek sem volt elítélő szava az ügyben. A 130 évvel ezelőtti Magyarország nemcsak szabadelvűbb, toleránsabb és szolidárisabb volt a mainál, hanem fel tudott lépni egységesen is a jó vagy a nemzet becsülete érdekében!

Habár a keresztény egyházak némasága még így is megérné egy külön misét.

Az, hogy a fél ország hallgat és továbbra is hallgatni fog, amint tette azt a néhány évvel ezelőtti romagyilkosságok kapcsán is, a mai magyarországi viszonyok között kódolva volt, tulajdonképpen már meglepetést sem tud okozni. (Habár a keresztény egyházak némasága még így is megérné egy külön misét.) De az, hogy a határon túli magyarság is hallgat, azért már több mint meglepő. Egy közösség, amely

saját bőrén megtapasztalta a kisebbségi lét minden „ajándékát”, amely tudja, milyen érzés a megbélyegzés, a kirekesztés, ismeri a szélsőjobb fenyegetésének megfoghatatlan félelmét, amely elvárja a nemzetközi közösség szolidaritását saját problémái megoldásához, nem hallgathat akkor, amikor más kisebbség ellen uszítanak. Még akkor sem, ha azt épp saját nemzetéhez tartozók teszik.

A náci eszmék ellen akkor is szót kell emelnünk, ha Vona Gábor Jobbik-pártelnök kikérte magának, hogy „büszke magyarok és náci között egyenlőséget tegyenek”. Igen, ezek a büszke magyarok demokratikus választás során jutottak parlamenti mandátumhoz, de hát tudjuk, hogy Adolf Hitler is ugyanígy került hatalomra. És emlékezzünk, hogy a lavina akkor sem állt meg Németország határánál. 2010-ben a magyar szélsőjobb került parlamentbe, de 2012 őszén ugyanoda kerülhetnek piros-sárga-kék eszmetársai is, és a vérvádas történetek nem ismernek határt. Mennyire lesz hiteles, ha majd csak akkor tiltakozunk? Kítől remélhetünk így segítséget? Nemcsak múltunk dicső fejezetei közések. A szégyenünk is az – határon innen és túl.

Röviden

Kártérítés
a krumplitermelőknek

Összesen 7,45 millió euró értékű kártérítést nyújt a kormány azon gazdák számára, akiknek krumplitermelése 2010 folyamán a növényet elpusztító betegségek folytán ment tönkre – jelentette be a tegnapi kormányülést követően Dan Suciú szövívő. A károsult gazdák a fogyasztásra termelt krumpli kilójáért 1,5 lejes támogatást kaphatnak, míg a vetőburgonya esetében 5 bani és 2,6 lej közötti kártérítést szabnak meg kilogrammonként. 2010-ben igen kedvezőtlenül alakult a krumplitermelés, mivel a burgonyavész mellett áradás is tizedelte a vetést.

Reptéri vasút
Kolozsváron

A szállításiügyi minisztérium áldását adta arra a kétmillió euró értékű projektre, amely keretében összekötnék a kolozsvári repülőteret a helyi vasúti hálózattal. Az infrastruktúra-fejlesztési terv a személy- és a teherszállítást egyaránt érintené. A kivitelezés költségeinek felét a légitörvények állja, a másik felét pedig európai uniós alapokból finanszíroznák – a szaktárca bejegyzésére azért volt szükség, hogy a repülőtér benyújthassa pályázatát az Európai Bizottsághoz.

„Éget” a benzinár

ŰMSZ

Történelmi magasságokba küszött a kőolaj euróban kifejezett ára, amely hosszú távon nemcsak az euróövezet gazdasági fellendülését hiúsíthatja meg, de különös veszélyt jelent az uniós sérülékenyebb országaira nézve. A közgazdászok szerint az üzemanyagok 10 százalékos drágulása alapesetben 0,2 százalékos visszaesést hoz az érintett gazdaságok számára, az euróövezetben azonban már március végén ennél jóval több, 17 százalékos benzinár-emelkedést mértek az év elejéhez viszonyítva. A saját fizetőszelvényekkel rendelkező tagállamok esetében – így Romániában is – a drágulást tovább tetézi az, hogy az árat a (rendszerint felfelé változó) euróárfolyamhoz igazítják.

Az elmúlt hetekben az amerikai gazdasági mutatók és Irán politikája is „beleszólt” az árak alakulásába, de a geopolitikai történéseken túl a húsvéti ünnep is jelentősen befolyásolta a kőolaj piaci értékét. A fogyasztók Európa-szerte szenvedtek amiatt, hogy a töltőállomásokon – akár csak a téli vagy nyári vakáció idején – az eddiginél

Hamarosan a hatlejes benzinár is „történelem” lehet

sokkal többért adták a benzint. Az unió egyik legerősebb gazdaságában, Németországban az árak átlépték az 1,7 eurós küszöböt, ami nemcsak a vakációra utazók, de a vállalkozások zsebébe is próbára tette.

Habár az ortodox húsvét még odébb, Románia késlekedés nélkül zárkózott fel a nyugat-európai trendhez: a Rompetrol kedden jelentette

be az újabb, 14 banis benzin-drágítást, azzal érvelve, hogy csakis ezzel a lépéssel ellensúlyozhatta a világgazdasági árváltozást. Titov Buzescu, a cég elnöke sajtónyilatkozatban emlékeztetett arra, hogy az elmúlt egy hónap alatt 40,7 dollárral nőtt a kőolaj hordónkénti ára, amely így elérte az 1190 dolláros szintet.

A gazdasági és pénzügyi válság kitörése óta, azaz az

elmúlt három évben mintegy 85 százalékkal drágult a benzin (euróban kifejezett) ára Romániában – mutatott rá idén év elején az Európai Bizottság olajipari felmérése. A statisztika afelől sem hagyott kétséget, hogy ez az áremelkedés Görögországot követően a második legnagyobb számú az unió belül. Míg 2009 elején egy liter benzinért 3 lejt, azaz akkori árfolyamon 66 centet kellett fizetnünk, 2011 elején az ár megközelítette, sőt, egyes típusok esetében meg is haladta a 6 lejt, ami messze több, mint 1,2 euró. Az üzemanyagdrágulást még „fájdalmasabbá” tette, hogy a hazai gazdaság ezzel egy időben visszaesett, és a lakosság vásárlóereje – többek között a megszorító intézkedések hatására – csökkent.

Mint arról lapunkban beszámoltunk, a romániai magánbenzinkutak szövetségének képviselői tavaly ősszel figyelmeztettek: ha az állam sürgősen nem avatkozik közbe, az üzemanyagárak 2012-ben minden bizonnyal elérnek a 7 lejt literenként. Cristian Orgonaş gazdasági elemző jóslata viszont ennél is tovább megy: szerinte még az évtized vége előtt számolhatunk a 10 lejes benzinárral. ◀

Megnyirbálnák
a kártérítéseket

Hírösszefoglaló

A kormány egy olyan törvénytervezetben dolgozik, amelynek következtében az elkövetkező 10-12 évben az államosított házak értékének csupán 15 százalékaért fizetne kártérítést a román állam. A tervezet megtiltana továbbá, hogy az egykori tulajdonosokat más módon – például egyéb javakkal – kárpótolják. További újítás lenne az is, hogy a visszaigénylési jog elévülése legtovább 90 napra csökkenne. A módosításokat most közvitára bocsátják, azt követően pedig a parlamentben szavaznának róla. „Az állam csak ekkora kiadást engedhet magának” – nyilatkozta az Országos Tulajdon-visszaszolgáltatási Ügynökség (ANPR) vezetője, Dorina Danielescu. John Casavedall, a strasbourgi Európai Emberjogi Bíróság alelnöke március végén Bukarestben tartózkodott, hogy – mint mondta – segítséget nyújtson a román hatóságoknak egy „méltányos és igazságos” jogszabály kidolgozásában. Újságírói kérdésre kifejtette: Strasbourg nem ellenzi azt, hogy a tulajdonosokat csak részben kárpótolja az állam, mivel elismeri, hogy Románia gazdasági lehetőségei korlátozottak. ◀

HIRDETÉS

ROMÁNIÁHOZ CÍMZETT LEVÉL

MA ISMÉT VAN HOL DOLGOZNI,
REMELEM, HOLNAP IS LESZ.

A nevem David Claudia, 37 éves vagyok, Verespatakon lakom, és két fiam van. 1992-ben végeztem a középiskolát, 2000-ig nap mint nap munkát kerestem.

Azóta évente 3-4 hónapot régészeti ásatásoknál dolgoztam, a Gold Corporation-nél, amely elsőként

készített munkakönyvet nekem, hogy régiségem legyen, hogy nyugdíjamat kaphassak.

Nagyon örültem, hogy munkahelyet találtam!

Most azon szerencsés verespataki nők közé tartozom, akik munkát találtak a bányatermékkel együttműködő beszállítónál. Pár hónapra szól, de a kollégáimmal együtt minden nap azért imádkozunk, hogy ezek a munkahelyek állandóvá váljanak, melyet a bánya megnyitása tesz lehetővé.

Higgyék el, sok év után tudtam új ruhát vásárolni a gyerekeknek, s úgy éreztem, hogy normálisan élünk. Majdnem elfelejtettem, milyen is az. Tudom, minden anya megérti, amit érzek, de azok az anyák értik meg igazán, akik szintén munkanélküliek voltak, vagy azok, akik nem tudják, mit adnak enni másnap a gyerekeknek.

Ezért írok nekik, és kérem, hogy anyai szolidaritásból támogassák a környékbeli bányatervet.

Claudia David

A VERESPATAK KÖRNYÉKIEK NEM KÍVÁNNAK MÁST, CSAK DOLGOZNI SZERETNÉNEK.
Ismerd meg életük történetét a www.scrisoarecatreromania.ro honlapon!
A verespatakiak kezdeményezése, a Roşia Montană Gold Corporation támogatásával.

Manipulálják a terhes nőket?

Antal Erika, Kovács Zsolt

► Csak megfelelő tájékoztatás és szakorvosi konzultáció után kérhetnek a nők terhességmegszakítást, ha a parlament megszavazza Sulфина Barbu és Marius Dugulescu demokrata-liberális képviselők törvénymódosító tervezetét. A jogszabály előterjesztői azzal érvelnek: Romániában súlyos hiányosságok vannak az oktatási rendszerben, kevés és nehezen elérhető a terhesség megszakításra vonatkozó információ. Többek között ez az egyik oka annak, hogy nagyon nagy az abortuszok száma: ezer megszületett gyerekre 520 művi vetélés jut. Az Egészségügyi Minisztérium statisztikái szerint 2009 óta 115 ezer terhességmegszakítást hajtottak végre Romániában.

A minisztérium támogatja

Cristian Irimie államtitkár szerint az Egészségügyi Minisztérium hasznosnak tartja a törvénytervezetet. Emlékeztetett arra, hogy több uniós államban szintén szaktanácsadáson kell részt venniük azoknak a nőknek, akik a nem kívánt terhességtől szeretnék megszabadulni. „Úgy volna célszerű, ha az orvosok a beavatkozás

előtt elbeszélgetnének a nőkkel, és elmagyaráznák a beavatkozás folyamatát és annak veszélyeit” – magyarázta Irimie. Hozzátette: ezenkívül időt kell hagyni számukra, hogy alaposan átgondolhassák, megbeszélhessék döntésüket a hozzátartozókkal. „Senki nem tilthatja meg egy nőnek a tájékoztatás után, hogy megszakítsa a terhességet, mert ezáltal megsértenénk a páciens jogait” – mondta az államtitkár.

Kinizsi Zoltán, az egészségügyi miniszter tanácsosa lapunknak elmondta, a törvénytervezet hamarosan a plénum elé kerül, ahol heves vitára lehet majd számítani, mivel nagyon vegyes volt a fogadtatás.

Tiltakoznak a civilek

A tervezetet több mint 20 civil szervezet elutasítja, szerintük ugyanis a jogszabály manipulálná a páciensek személyes döntését és feltételekhez kötné a nők bizonyos egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Smaranda Enache, a Pro Europa Liga társelnöke is elítéli az abortuszra vonatkozó korlátozásokat. Véleménye szerint nem szabad senkit arra kényszeríteni, hogy nyomasztóan szabad akarattal ellentétesen cselekedjen. „Ez

Abortuszellenes tüntetés Temesváron: „A terhességmegszakítás nem megoldás!”

Fotó: archiv

a tervezet nem a népességszaporulatról szól, és nem is az állapotos anyákat, vagy megfogant magzatukat védi, inkább egy politikai csoport véleményét fejezi ki” – mondta Enache. Szerinte egy konzervatív, mélyen vallásos csoport akarát szeretnék megvalósítani a jogszabály előterjesztői, nem számolva azzal, hogy a háziorvosi rendelők mellett egy újabb egészségügyi intézmény kiépítésére lenne szükség, amelynek költségeit még senki nem mérte fel. „Fölösleges anyagi áldozattal járna, és az

emberi jogok korlátozását jelentené” – hangsúlyozta Smaranda Enache.

Inkább a megelőzés

Kopacz Imola pszichológus szerint jó ötlet elbeszélgetni az abortuszra jelentkezővel a következményekről, de erőszakkal senkit sem lehet rávenni, hogy beszélgesen a pszichológussal, partner legyen egy olyan párbeszédben, amelyben nem kíván részt venni. „Inkább arra kellene figyelni, hogy milyen szociális háttérrel rendelke-

zik az illető, miért vállal negyedik, ötödik gyermeket, ha a többi is alig tudja eltartani. Én biztos, hogy nem győznék meg senkit” – fogalmazott a pszichológus, aki szerint a megelőzésre kellene hangsúlyt fektetni, és nem az elrettentéssel erőltetni a szaporulatot. „Nem mindegy, hogy az állapotos nő milyen lelkiállapotban hordja ki a magzatát, mert az befolyásolja a gyermek fejlődését. Lehet, hogy a mennyiség nem, de a minőség nem” – mondta a marosvásárhelyi szakember.

Nem szavatolt a hatékonyság

A statisztikai adatok egyébként a magyarok lakta vidékeken is riasztóak. Az elmúlt években Háromszéken magasabb volt az abortuszok száma, mint ahány csecsemő született. Kovászna megyében országos szinten kiemelkedő a művi vetélések száma, ezer születésre mintegy 1200 terhességmegszakítás jutott.

Antal Álmos nőgyógyász, a sepsiszentgyörgyi kórház orvosigazgatója támogatja a két demokrata liberális politikus tervezetét. A szakember elmondta: maga már jelenleg is egy-két hét gondolkodási időt ad a hozzá forduló nőknek, mielőtt a beavatkozást elvégeznék, és mindig felhívja a várandósok figyelmét a művi terhességmegszakítás kockázataira. Antal Álmos szerint kétféle tanácsadásra is szükség lenne. Egyrészt a nőgyógyász vagy családtervezési kabinet nyújthat szakmai tájékoztatást, másrészt az érintetteknek pszichológussal is kellene beszélgetniük a beavatkozás előtt. Mint mondta, Magyarországon működik ez a rendszer, de az a tapasztalat, hogy nem sokat változtatott a helyzeten, ugyanolyan magas az abortuszok száma, mint a korlátozások bevezetése előtt. ◀

HIRDETÉS

Európai Unió

Románia Kormánya

Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium

Befektetünk a környezetbe. Hiszünk a jövőben.

Strukturális Alapok 2007-2013

Befektetünk a környezetbe. Hiszünk a jövőben.

DORIN CIATARĂȘ
Vezérigazgató
SOMES S.A. Vízzolgáltató Társaság

„Kolozs és Szilágy megyék víz és szennyvíz rendszerének bővítése és korszerűsítése”. - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: víz/szennyvíz

SIMONA TEPOSU
Közgazdász
„ECO Sibiu”
Vidékfejlesztési Egyesület

„Integrált hulladékgazdálkodás Szeben megyében” - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: hulladékgazdálkodás

LMU MIHAIU
Alapító tag és elnök
„Védjük meg a Dunát és a Deltát” Egyesület

„Duna-delta a majdnem elveszett paradicsom!” - a Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projekt
Ágazat: természetvédelmi területek menedzsentje

A Környezetvédelmi Operatív Program által finanszírozott projektek a romániai környezetvédelmi infrastruktúra tartós fejlődésének alapjait fektetik le azért, hogy **Ön egy tisztább környezetben élhessen.**

www.posmediu.ro

A kampány az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával készült, a Környezetvédelmi Operatív Program 6 Prioritás Tengelye révén.
Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium

Röviden

Lehet jelentkezni a Székely Vágtára

Július 14-én és 15-én tartják meg az idei *Székely Vágtát* a háromszéki Maksa községhez tartozó Óriáspince-tetőn. A rendezvény idén két-naposra bővül: több kulturális, lovas, értékeremtő és hagyományörző programmal gyarapodik ez az egyedülálló lovas esemény. A verseny feltételei nem módosultak: bármely Kovászna, Hargita vagy Maros megyei település benevezhet egy csapatot. A *Székely Vágtán* egy települést egyetlen ló-lovas páros képviselhet. Bénévezési határidő: 2012. június 28., 17 óra. A versenyiroda kapcsolattartója: Fábíán Edina, telefonszám: 0267 – 312 000, mobil: 0763 – 056 706, e-mail: szekelyvagta@sepsi.ro. A verseny részleteiről, a benevezési dokumentumokról a www.sepsi.ro honlapon tudhatnak meg részleteket.

Elhunyt Balázs Imre festőművész

Nyolcvanegy éves korában elhunyt Balázs Imre festő, grafikus, művészeti író (*képnünkön*), aki 1987-ben települt Magyarországra, de mindig erdélyi festőnek vallotta magát. Balázs Imre 1931. október 26-án született Méréfalván, Marosvásárhelyen végezte a művészeti középiskolát, ahonnan Bukarestbe, majd Kolozsvárra ment továbbtanulni. 1956-ban a kolozsvári képzőművészeti főiskolán a diákmegmozdulások egyik szervezője. Bebörtönözték, 1959-ben szabadult. A marosvásárhelyi művésztelep egyik alapítója volt, számos képzőművészeti kiállítást szervezett. Erdélyt mindig

otthonának tartotta, amíg egészsége engedte, gyakran járt haza, kiállításokon, alkotótáborokban vett részt. Központi témája az ember volt, a család, az emberiség, a befogadó táj. Sokféle stílust kipróbált, nyitott, kísérletező művészetet képviselt, gazdag technikai eszköztárral rendelkezett. 1989-től Vácon élt.

Bemutató a Figuránál

(*Szép új világ* címen mutatják be Karel Čapek *R.U.R.* című „történelmi darabját a jövőről”) a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban. Budaházi Attila és Victor Ioan Frunză szövegváltozatát utóbbi vitte színpadra. Az előadás bemutatójának időpontja vasárnap, április 15. este hét óra, de 17-én és 30-án is megtekinthető a produkció.

„Drámaiatlan” dráma a toleranciáról

Antal Erika

Új bemutatóra készül a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Harsányi Zsolt rendezésében Gotthold Ephraim Lessing *Bölcs Náthán* című drámai költeményét mutatják be, Lator László fordításában.

A darabválasztásról Harsányi Zsolt elmondta, néhány évvel ezelőtt újraolvasta a művet és elhatározta, ha lehetősége lesz, megrendezi. „Azért döntöttem így, mert ma is aktuális szövegről van szó, amely jó ideig még az is marad. A toleranciáról, a másság elfogadásáról szól, arról, hogy valamennyien hajlamosak vagyunk a magunk igazának a letéteményesei lenni” – fogalmazott a rendező. A színikritikusok által drámaiatlannak mondott darab tulajdonképpen egy példázat, tanmese a vallások egyenjogúságáról. Jobban kibontva viszont a szöveget arról van szó benne, hogy az igazság árnyalatokból tevődik össze, sokféle, és bár születésünk helye, neveltetésünk, adottságaink arra hajlamosítanak, hogy azt higgyük, az

egyetlen igazság a mienk, ez természetesen nem így van.

A rendező elmondása szerint a 18. századi szöveget, amelyet Lator László fordított magyarra, a dramaturg-gal, Cséj Zoltánnal rövidítették és egyszerűsítették, de úgy, hogy a lényeg ne vesszen el belőle. A díszletről Adrian Ganea gondoskodott, aki már dolgozott a Ma-

rosvásárhelyi Nemzeti Színházban, Harsányi rendezte produkciókban is. A most látható, fehér falakkal határolt tér külső és belső helyszínnek, pálmaligetnek és kolostorbelsőnek is megfelel. A jelmezek is stilizáltak, sem a rendező, sem Alina Herescu jelmeztervező nem ragaszkodott a korhű, historizáló jelmezekhez. Harsányi először

dolgozott együtt színpadi rendezővel, és mint mondta, nagy élményt jelentett, a zene illik a 18. századi Jeruzsálemben történő események megidézéséhez.

„A produkció nem tör palcát senki fölött” – mondta a rendező, aki a színészi csapatmunkára nagy hangsúlyt fektetett. A címszerepet László Csaba alakítja. ◀

Jelenet a *Bölcs Náthán*ból: kortalan jelmezek, kortalan díszlet, kortalan mondanivaló

Ötnapos lesz a Humorfeszt

Sipos M. Zoltán

Több visszajelzést figyelembe véve, az Erdélyi Humorfesztivál kilencedik kiadása idén ötnaposra bővül – tudtuk meg a Szomszédnői Produkciós Iroda tagjaitól és egyben a Humorfesztivál szervezőitől a tegnapi tartott kolozsvári sajtótájékoztatóon. Mint elmondták, mivel már nyolc alkalommal sok jó képességű, tréfás kedvű fiatal kipróbálta tehetségét a Humorfesztivál színpadán, idén nem neveztek be olyan nagy számban a vetélkedőre. „Húszan jelentkeztek a Humorfesztivál ezerlejes díjazású

versenyére: ketten párban, a többiek egyéni produkcióval. A továbbiakban három városban tartunk előválogatásokat, s ezek után döntjük el, hogy kik azok, akik a kolozsvári döntőn versenyezni fognak. Székelyudvarhelyen, Nagyváradon és Marosvásárhelyen áprilisban lesznek az előválogatók, és azok jutnak tovább, akik a legjobban megnevetették a közönséget” – mondta el a sajtótájékoztatóon „Técsz”, azaz Tóth Szabolcs. Az idei humorfesztivál sztármeghívottai Mogács Dániel és Bődöcs Tibor, de fellép a nagy sikerű hazai Székelylend, Kozma Attila

és Lung László Zsolt paródiaegyüttese is. Az idei Humorfeszt április 24-én kezdődik Kolozsváron, a Bulgakov kávézó teraszán, ahol Kőnczy Elemér grafikus karikatúrákiállítását tekinthető meg. Április 26-án ugyan csak a Bulgakovban Tóth Szabolcs és Felméri Péter közös könyvbemutatójára kerül sor, 27-én, pénteken pedig a Diákművelődési Házban felépnek a rendezvény meghívottai és versenyzői. Április 28-án a sztármeghívottaké a főszerep, és ugyanakkor osztják ki a humoristák versenyének díjait is a Kolozsvári Magyar Operában. ◀

Szentgyörgyi óriáskemence

Kovács Zsolt

Kilenc nap múlva kezdődik Erdély legnagyobb városünnepé, a Szent György-napok. A fesztivál szervezői tegnapi sajtótájékoztatójukon elmondták, idén több területen is megújítják a rendezvényt. Bővítik a Székely Nemzeti Múzeum kertjében berendezett Kultúrteret kínálatát, ahol a dzsessz, blues és világzenei koncertek mellett lesz Borudvar, tucatsai magyarországi és hazai borásznak teremtve meg a bemutatkozás lehetőségét. Itt lesz a Paprika Csárda, ahol nyolc anyaországi szakács

készíti Magyarország nyolc tájegységének hagyományos étkeit. Idén újabb gasztronómiai rekord is megdőlt, ugyanis a sepsiszentgyörgyi Diószegi László a tavalyi 54 kilogrammos kenyere után idén meg szeretné dönteni saját rekordját, és egy több mint 100 kilogrammos pityókás házikenyeret készít péksége udvarán. Ehhez tízezer eurós befektetéssel most épül egy hagyományos kemence. Diószegi László, akárcsak tavaly, a kenyérét ingyen osztja majd szét április 29-én, vasárnap, miután egy ökumenikus istentisztelet keretében a történelmi magyar egyházak lel-

készei megáldják azt. Grubics Levente főszervező elmondta: újdonságként egy Gödri Ferenc utcai vendéglőben rendezik be a Silent Dance nevű bulihelyszínt. Lényege, hogy egyszerre három lemezlovas játszik elektronikus zenét, amelyeket fülhallgatókban lehet hallgatni, így buli közben mindenki egyéni módon kiválaszthatja kedvenc dalát. A városnapokat április 21-én, szombaton az Oldman's Pubban egy nyitóbullival indítják, ahol a lemezlovasok az elmúlt négy évben fellépett zenekarok legnagyobb slágereit játsszák majd. ◀

Költészet-napi bűvös 11

Munkatársainktól

Kányádi Sándor *A bújdosni se tudó szegénylegény éneke* című verse nyerte az Erdélyi Figyelő kulturális magazinjának versversenyét, amelyet a költészet napja, azaz április 11. alkalmából szerveztek a TVR kolozsvári regionális csatornája műsorának munkatársai. Tizenegy napon át lehetett szavazni az interneten 11 kortárs erdélyi költő 11 versére, ráadásul a voksolás is április 11-én 11 órakor zárult le – mondta el az ÚMSZ-nek Vig Emese, az Erdélyi Figyelő felelős szerkesztője, a verseny ötletgazdája. Közel hétszáz voks érkezett a versekre, amelyeket a Kolozsvári Magyar Színház művészei adtak elő. „Rendhagyó és interaktív módon akartuk felhívni a figyelmet a költészet napjára, ezért született a versverseny ötlete. Felkértük az irodalmi folyóiratok szerkesztőit, hogy állítsanak össze egy-egy listát azokkal a versekkel, amelyek szerintük a kortárs erdélyi magyar líra csúcspontját jelentik. A versenyben maradó 11 vers a legtöbbet említett alkotások közül került ki” – ismertette Vig Emese az előválogatás menetét. Hozzátette: noha a Vindis Andrea színművésznő által előadott Kányádi-vers kapta a legtöbb szavazatot tegnap délelőtt 11-ig, igazából mindegyik költő és mindegyik vers „nyert”, hi-

Ünnepel az EMKE

T. K. I.

Az erdélyi magyar közelművelődés napját ünnepelik ma, április 12-én. 1885-ben ugyanis ezen a napon tartották Kolozsvárt az Unió utcai Vigadóban az alakuló közgyűlést. Marosvásárhelyen ünnepi műsor keretében az oklevélben részesít Országos Elnökség olyan személyeket, akik a helyi kisközösségek önszerveződő tevékenységében eredményes munkát vállaltak. A három díjazott Bíró István lelkész, Tóth Sándor tanár és Demeter József vállalkozó lesz. Kolozsváron szombaton, április 14-én 10 órától a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében (Bocsakai/Avram Iancu tér 13. sz.) az EMKE közgyűlésén kerül sor az EMKE-díjak és díszoklevelek ünnepélyes átadására, amelynek során többek között lapunk vezető szerkesztője is kitüntetésben részesül. Cseke Péter Tamás az erdélyi magyarság jövőjét szolgáló publicisztikai tevékenységéért veheti majd át a Spectator díjat. Rajta kívül több mint tíz, az erdélyi kulturális életben meghatározó szerepet játszó alkotó veszi át az egyesület elismerését. Életmű-díjat kap Marosi Ildikó irodalomtörténész, ketten pedig tiszteletbeli tagokká válnak a szombati ünnepi közgyűlésen. ◀

„Nem vagyok celeb”

Interjú Baricz Gergővel, a Gringo Sztár előzenekarának frontemberével

Horváth Szekeres István

► **Most Budapesten élsz. Igaz, hogy nem akarsz többé visszaköltözni Erdélybe?**

– Szó sincs arról, hogy nem akarok visszajönni. Nagyon hiányzik az otthonom, de most a karrierem miatt egy ideig Budapesten kell maradnom, onnan kell irányítgatnom az utamat, ott kell fejlődnöm. Idővel mindenképpen haza szeretnék térni, 30 éves koromra már biztosan itthon leszek, ha törik, ha szakad.

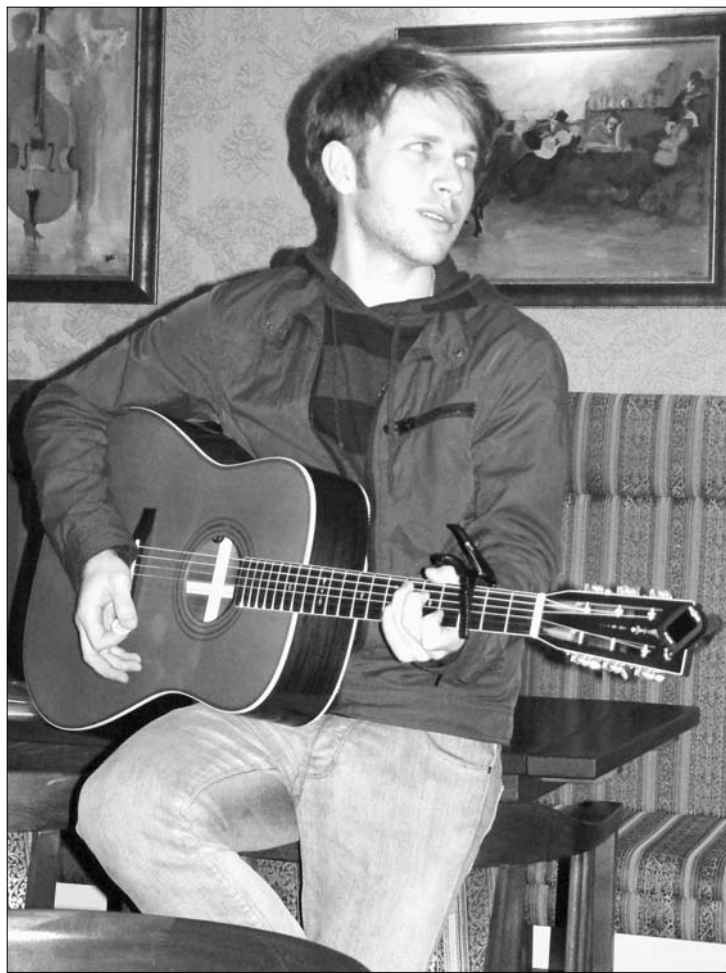
► **Hogyan fogod majd itthonról menedzselni a karriered?**

– Ma már sokkal egyszerűbb át-hidalni az országhatár-problémákat. Ha valakinek elég jól megy már a székere, megteheti, hogy otthonról menedzseli a turnékat. Ha tegyük fel, évi húsz fellépésből meg tudsz élni, az nagyon jó, és húsz fellépést el lehet intézni. Teljesen átalakult a zenepár, internetközelivé vált az egész, így az is elképzelhető, hogy akár Borzontól építem tovább a karrierem, miután megalapoztam.

► **Igaz, hogy abbahagyni kérsz a tanulmányaidat?**

– Igen: az infómérnököt, ugyanis nagyon távol áll tőlem. Zenei elméletet akarok eszentül tanulni. Mikor azt mondtam, hogy nem akarok a szürke masszába visszaterülni, azt én az infómérnökre értettem.

► **Hogyan viseled a sztárságot, a hírnevet?**

A szerző fényképe

– Nálam az a módszer működik – mert más nem nagyon tudnék tenni –, hogy ugyanazt a gyereket adom, aki eddig is voltam. Nem kivételezek, nem akarom játszani az elérhetetlent, ugyanúgy tömegközlekedéssel járok, és nem érzem cikinek. Különben nem szeretem a sztár szót. Sőt, legjobban a celeb szótól irtó-

zom. Nagyon nehéz megtalálni az egyensúlyt. Természetesen inkább szakmailag szeretne magáról hallatni az ember, de lehetetlen az, hogy a magánéletéből ne osszon meg valamit a közönségével, mert a közönség éhezik rá. Ha szeretnek az emberek, akkor kíváncsiak rád. Ha nem kapnak valamit a magánéletedből,

akkor úgy érzik, hogy nincsenek megfizetve.

► **Rengeteg a pozitív visszajelzés, de ért negatív kritika is, főleg az X-Faktor idején. Hogyan fogadod?**

– A negatív kommentek, visszajelzések csak egy bizonyos pontig jelentek meg, amikor bekerültem az első három közé az X-Faktorban. Könnyen feldolgoztam. Végül is van egy mondat: „ha csak szeretnek az emberek, akkor valamit elrontottál”. Kell szeressenek és utáljanak is, mert ez annak a visszajelzése, hogy valamit jól csinálsz. Ráadásul az is bekövetkezhet, hogy akik szeretnek, később csalódnak benned, vagy akiknek mindaddig nem tetszett, amit csináltál, hirtelen szeretni kezdik azt. Ez folyamatosan változik.

► **Beszélgünk a zenéről. Mindaddig hány saját dalt sikerül írnod?**

– Eddig kilenc van, ami az én nevemhez fog fűződni. De ezekben más dalszerzőknek a munkája is benne van. Most azon gondolkodik a kiadó, hogy írjak további saját dalokat, és akkor megjelenhetne egy teljesen saját lemez.

► **Mitől lesz hiteles a dal?**

– Ezt úgy képelem el, mint a ruhát. Például a sovány ember ne viseljen csíkosot, mert még soványabbnak fog tűnni. Nálam a dal határozza meg, hogy mely stílus-elemeket használom. Meg kell találni, mi az, ami ráépíthető az ember személyiségére.

Kettős tükör

Sajnos, a 2004-es szökőár és a 2011-es, Japánban bekövetkezett földrengés tanulsága az volt, hogy az európai médiazabálókát csak az érdekli, hogy hány áldozata van egy katasztrófának. 2012. április 11-én újabb földrengés rázta meg az Indiai-óceánt, és a világ médiái újra vérszomjasan rávetették magukat az eseményre, és elkezdték a hullákat számolni. Régi szabály: minél több halott, annál több olvasó, néző meg kattintás. Mi, magyarok, idehaza, a Kárpátok fojtogató biztonságában József Attila születésnapját ünnepeltük. ? nagyon értett ahhoz, hogy fűző-igaz beszédével gyarlóságainkkal szembesítsen bennünket, de sajnos, az ? „egész népe” nem tanult t?le. A szökőár nem jön el hozzánk – de csak azért, mert itt nem lenne sok elsodornivalója, hiszen az Erd?k és a Puszták népei már rég kiporszelltek az igazi élet és kultúra írmagjait is ebb?l a völgyteknőből. Csak árnyak laknak erre felé, no meg szobrok...

(prier)

Röviden

Szülehetnek újra erdélyi csillagok

Hazaiaknak is szurkolhatunk a *Csillag születik* továbbjutói között. Az elmúlt két szombaton két alkalommal mondott igent a zsűri az erdélyi fellépőknek, akiket immár ott tudhatunk a 72 legjobb sorában. A negyedik adással véget ért a tehetségkutató előválogatója, és a 12 kiválasztott közé, akik április 14-étől a következő forduló élő műsoraiban szerepelhetnek, jó eséllyel kerülhet be Molnár József és Vízi Imre duója, valamint Fazekas Alpár is. A marosvásárhelyi duó Caramel Lélekdonorát szólaltatta meg gitárral, hegedűvel, szájdobolva – egyedi és színvonalas előadásával Hernádi Juditot is elbűvölte. Fazekas Alpár produkciója a zsűri legszigorúbb tagjától éles kritikát kapott az intenzív „pantomim” miatt, de hárman igennel szavaztak a Queen *Love of my life* dalával érkező székely legény előadására.

Nyáron kikapcsolják az OTV-t

Július 4-én sugározhat utoljára az OTV – döntött az Országos Audiovizuális Tanács (CNA). Március 27-én hozott határozatuk szerint a televíziós csatorna szeptember 28-ig működhetett volna, de mivel a következő tíz napban változatlan intenzitással folytatták az egyoldalú politikai kampányt a tévéadót birtokló Dan Diaconescu néppártja (PP-DD) mellett, a CNA büntetésképpen az eredetileg hátralévő egyéves licencidőt másodszer is megfelezte. Így félév helyett csupán három hónap maradt hátra az OTV megszűntetéséig. Az RTV-nek nyilatkozó Diaconescu szerint a háttérben Traian Băsescu rettegése áll, a legfrissebb felmérések szerint ugyanis a PP-DD nevű alakulat a szavazatok 15-20 százalékát kapná, és az államfőt ez „kétségbe ejti”. „Tudja, hogy ha megnyerem a választásokat, két hónap alatt felfüggesztem tisztségéből” – mondta az OTV tulajdonosa.

Testvért kapott a TV Maci

ÚMSZ

► Húsvét másodnapján megújult alakban köszöntötte a *TV Maci* az *m2* nézőit. Április 10-én a *Magyar Televízió Maci tévé* című bővített mesésájában bemutatkozó TV Maci nemcsak átalakult, de egy lánytestvért is kapott.

Az *Esti Mese* népszerűvé vált figuráját Köbert Tibor tervezte Bálint Ágnes író, első gyermekműsor-szerkesztő ötlete nyomán, és 1963-ban, ugyancsak húsvétkor jelent meg először a képernyőn. Azóta négyszer változott látvá-

nyosabban a bábfigura stílusa, megjelenése, környezete, legutóbb a 80-as években. Ekkor váltott színesre, és alakult át Foky Ottó bábtervező elképzelései alapján olyanná, ahogyan az utóbbi évtizedekben esténként láthatták a nézők. Nemcsak sokak kedvencévé lépett elő az évtizedek során, de mondhatni a közszolgálati televízió egyik jelképévé is.

Mindvégig szempont volt, hogy a macsó öltözet, játéka, bútorai tükrözzék az adott korszakot, viselkedése pedig példaként állhasson a gyerekek előtt: a

maci tornászik, fogat mos, rendet rak, mese után lefekszik.

Az ötödik generációs macsó életstílusa és környezete a 21. századi gyerekekét tükrözi: szobája asztalán ott a számítógép, s forgószékéből kipenderülve plazmatévé elé huppan le. A didaktikai szándékot abban fedezhetjük fel, hogy mese után a két bocsg ugyan még nem fekszik le (azaz hogy igen, csak nem az ágyba, hanem a szőnyegre), de egyetértésben rajzolgat.

A Magyar Televízió Zrt. és az MTVA vezetősége tavaly döntött úgy, hogy – régi adósságot tör-

lesztve – nagyobb számban indít gyerekeknek és kamaszoknak szóló műsorokat – írja az *MTI*, ehhez pedig Fischer Ferenc animátor készítette új főcímet, immár digitális módszerekkel, számítógépes segédlettel. A zenén is változtatott Berkes Gábor, bár a régi hangzáselemekből sok megmaradt. A kedves játékabát is lecserélték: a 60-as és 70-es évek Valérikáját a 80-as években Csutkababa váltotta, majd Paprika Jancsi, most pedig Nyuszi – őt a főcím megjelenésekor három plüssjáték közül választja ki a macsó lány. ◀

Webóriások bírósági küzdelme

ÚMSZ

► A Yahoo perkezdeményező lépésére válaszul a Facebook viszontkeresetet nyújtott be. Vetélytársaikhoz hasonlóan tíz pontban foglalták össze a vádak és szabadalmi megsértésre hivatkoztak. Két héttel ezelőtt amiatt emelt panaszt a Yahoo, hogy a Facebook engedély nélkül használja a tőle átvett hirdetési rendszert, üzenetküldő és hírszolgáltató funkciókat, sőt azt is állította, hogy a Facebook egész működésének alapját, a

közösségi modellt is tőle lopta. Erre reagálva a közösségi oldal – többek közt – szintén a jogtalanul használt, elcsent hirdetési megoldásokat kéri számon, amelyeknek köszönheti a webóriás bevétele lényeges hányadát. A közösségi oldal jogtanácsosa – nem titkolva a kiváltó okot – kijelentette: „Bár magunk is indítottunk pert szabadalmi kérdésekben a Yahoo ellen, ezt csak a Yahoo szűk látóköréről tanúbizonyosságot tevő döntésére válaszul tettük, melyet partnerségünket sutba dobova a rövidtávú haszon reményé-

ben cselekedett”. A Yahoo ugyanis közvetlenül a Facebook tőzsdére lépése előtt perelte be a közösségi oldalt, s ez kísértetiesen emlékeztet arra, amikor 2004-ben ugyan hivatalosan nem vádolta meg a tőzsdéi bevezetésére készülő Google-t, de perrel fenyegette. Akkor a két cégnek sikerült egyezséget kötni tíz nappal a tőzsdére lépés előtt, jelen esetben azonban a közösségi portál részéről senki nem hajlandó tárgyalásztalhoz ülni, így egyetlen lehetőség a helyzet törvényszék előtti tisztázása marad. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....

Cím:.....

.....

tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Április 12., csütörtök

Az év 15. hete és 103. napja, hátravan 263 nap

Ma Gyula, Csaba és Szilárd napja van.
– ???
– Nin Csen Lé.

Recept

Gyors, négyhagymás sajtlevés

Hozzávalók: 2 főre: 1/2 fej vörshagyma, 1/4 póréhagyma, 3 gerezd fokhagyma, 5 levél medvehagyma, 15 dkg sajt, 1 l húsleves, 1/2 dl fehérbor, 2 ek olaj, só, bor, zsemle.

Elkészítés: A vörshagymát és a fokhagymát apróra, a póréhagymát karikákra vágjuk. A medvehagymát felaprítjuk, a sajtot lereszeljük. A vörshagymát az olajon üvegesre piritjük, hozzákeverjük a fokhagymát, párat keverünk rajta, majd hozzátesztük a póréhagymát. Pár percig kevergetjük, majd hozzáöntjük a levest. Felforralljuk, beletesszük a medvehagymát, hozzáöntjük a bort. Pár percig forraljuk. Beleszórjuk a reszelt sajtot, kevergetjük, míg elolvad, megborsozzuk, sózzuk, és kész is.

Évforduló

- 1961 – Jurij Gagarin űrhajójával elsőként kerül meg a Földet.
- 1981 – A Columbia űrrepülőgép első útjára indul.

Vicc

– Hogy hívják a kínai kol-dust?

Gondolatjel

Visky István rovata

Minden nagy felfedezés egy hibát vagy tévedést előzött meg és hívott életre. Nincs semmi, amitől jobban fél-nénk, mint a tévedéstől, és mégis sokszor éppen ez vezet bennünket a helyes irányba. Azért van ez, mert a tévedés is egy út, amin járni lehet, csak-hogy azt előzetes gondolkodás és mérlegelés után elvettük mint olyant, amin nem aka-

runk járni. És mivel nem vagyunk tévedhetetlenek, ezért sokszor a tévedés tekintetében is tévedünk. Csak kivételes esetekben lehetünk eleve biztosak döntéseink helyességében, a legtöbb esetben csak azok következményei igazolnak és nyugtatnak meg minket. Ezért nem árt mindig számítani a tévedés lehetőségére is. Az alázatos ember ritkábban téved.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ma érdemes üzenetet kötnie. Persze, ha teljesen tapasztalatlan üzleti ügyekben, akkor azért érdemes óvatosnak lennie.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ne féljen a változástól! És főleg, ne csak a tragikus lehetőségeket vegye számításba. Vegye figyelembe, hogy az történet, amire fókuszál. Gondoljon jóra!

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Jól teszi, ha már jó előre megtervezi a szabadságát. Érdemes előre gondolkodni, habár ez nem igazán az erőssége önnek.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Jobb, ha most kissé a védekezésre rendezkedik be. A külvilág most ellenségesebbnek bizonyulhat, mint általában.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Munkahelyi gondok nyomasztgatják, ami szokatlan önnek. Habár a karrierje csillag fényesen ragyog, mégis megviselik az állandó válságok a környezetben.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Sikerült sokat visszavennie korábbi akaratosságából. Ez azonban nem kell, hogy a lendületességének is gátja legyen. Sőt.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Az üzletkötésekre most nem túl

alkalmas az idő, inkább csak családi alapon működhetnek most a dolgai. Figyeljen jobban oda továbbra is az egészségét illető dolgokra.

SKORPIO (X. 23.–XI. 22.)

Magánélete viharosan alakul az utóbbi időben. Folytonosan választás elé kényszerül. Ez egyszer azonban valóban komolyan kell meghoznia a döntést.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Kisség dögve halad önmel ma a szekér. A legnagyobb baj az, hogy maga sem tudja eldönteni, mihez is kezdjen magával. A folytonos bizonytalankodás végül felemészti a napját.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Újra vonzónak találhat eddig megunt feladatokat. Talán egy új módszer vagy lehetőség kápráztatja el, s kelti fel a fantáziáját.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A humorérzékével ma úgy látszik, semmire sem mehet. Önmagát ugyan elszórakoztatja, de a külvilág vagy érzéketlen, vagy egyenesen sértődékeny a poénjaira.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Figyeljen jobban arra, akit szeret! A párkapcsolat kemény lec-ke, még önt sem kerülhetik el a viharfellegek. És minél simulékon-nyabb, talán annál kevésbé.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Többször erősen megnövekszik a felhőzet, Erdélyben többfelé, másutt kevesebb helyen valószínű eső, zápor, néhol zivatar is kialakulhat. A déli szél időnként megerősödik. A hőmérséklet a sokévi átlag körül alakul.

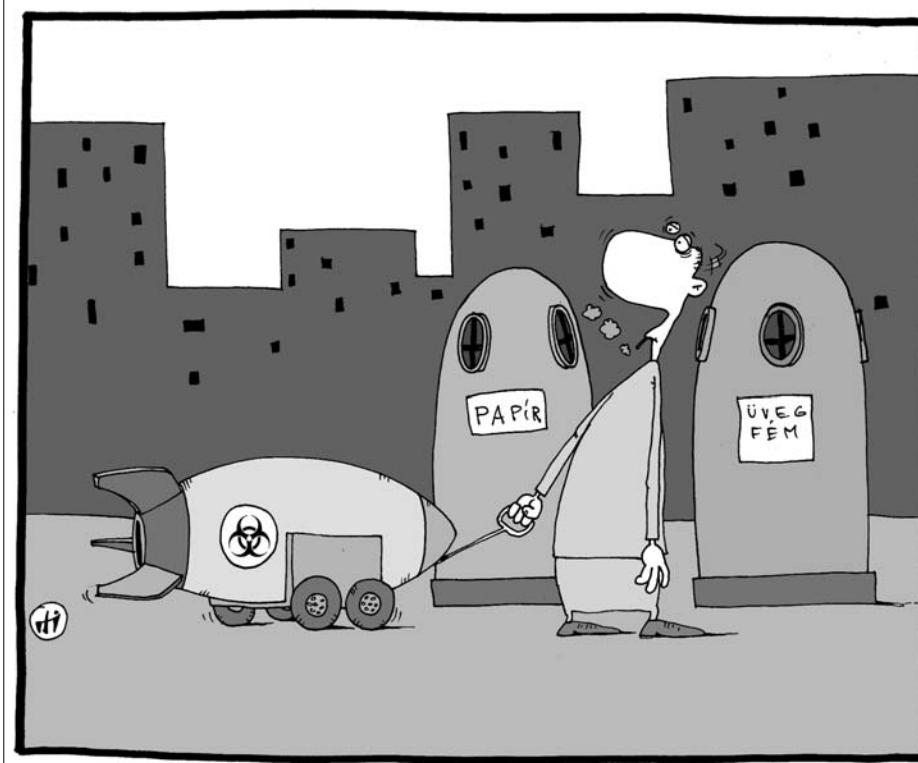
A következő napok időjárása

Péntek 16°C, 20°C
Több-kevesebb napsütés mellett többször erősen megnövekszik a felhőzet, eső, zápor is lehet.

Szombat 20°C, 18°C
Nagyrészt erősen felhős, vagy borult lesz az ég. Többfelé várható eső, zápor.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	változóköny idő zivatarokkal	16°C	7°C
Brassó	borongós, esős idő	10°C	5°C
Bukarest	napsütés felhőkkel	16°C	8°C
Csiksereda	borongós, esős idő	8°C	5°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	15°C	4°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő	14°C	6°C
Nagyvárad	borongós, esős idő	15°C	7°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	15°C	7°C
Temesvár	változóköny idő zivatarokkal	16°C	7°C

Újrahasznosítás

Horváth Szekeres István

***	IGYEKSZIK, SIET	A VILÁG-ÜRÖL JÖVŐ TEST	MÁSHOL ALSZIK	***	A BUDD-HIZMUS AGA	ÜRES STADIONI!	FOGADALMAT TESZ	NAGYON VIDÁM	MÁNUS
LÁM	↓	↓	↓	MÓZES NÉPE PSZICHOLOGIA					↓
MEGSZÉGYENÍTŐ ESZKÖZ									
OLIMPIAI VÁROS						ÁDAM TARSAS ERŐS			
MŰSZAKI TANTÁRGY					GYORSASÁG, LENDÜLET GLÉDA				
KOLLEGIUM DIÁKOSAN							JUNKERS (RÓV) AMELY DOLGOT		
TORMALEVELEK			MÉLY KÁBULTSÁG OKLEVELES (RÓV)					TONNA ... GEES; EGYÜTTES	
AZ ÁTMÉRŐ JELE		IDOMTALAN TÜZEL							
PETÜR ...; NEHAJ SZINESZNO					SZEDI A LÁBAIT VICC RÉSZEI				
ILLATOSÍTOTT SZESZ								TEOFIL BECÉZVE	

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

Bukarest, 3. kerület,
Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:

Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:

Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:

Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:

Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla,
Krebsz János, Gyulay Zoltán,
Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc,
Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zoltán (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Bodó Rozália (Társadalom)
Tofán Koós Imola (Kultúra)
Zsigmond Júlia (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)
Vásárhelyi-Nyemec Réka (maszol.ro)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:

Antal Erika – 0788-760573
(Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán –
0788-715876 (Kolozsvár), Totka László –
0788-715848 (Nagyvárad), Baloga-
Tamás Erika – 0746-375775
(Székelyudvarhely), Kovács Zoltán –
0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Sike
Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti),
Tamás András – 0744-781709
(Nagyenyed)

Grafikus:

Horváth Szekeres István

Képszerkesztő:

Fülöp Mária

Tördelészerkesztők:

Lőrincz Imola, Farkas Szidónia,
Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja
a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830
(Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481
(Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:

Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon
és a szerkesztőségben. Előfizethető
a Román Postánál (katalógusszám:
19302), közvetlenül a szerkesztőség-
nél és előfizetés-szervezőinknél.
Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:

1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének
másolásával kapcsolatos minden
jog fenntartva. Értesítéseket átvenni
csak az Új Magyar Szóra való hi-
vatkozással lehet. A szerkesztőség
fenntartja magának a jogot, hogy a
beküldött leveleket rövidítve, illetve
szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

és a Szabad Sajtó Alapítvány

Marosvásárhelyi Rádió Románia
[102,9 FM]
www.marosvasarhelyradio.ro

94.0 PROF RÁDIO
AZ ÉNEK ARAD BELŐLE

Tárgu Mureş 88,9 FM, Sovata 102,9 FM
r . a . d . i . o
Gaza
Reghin 94,7 FM, Sighisova 104,3 FM

City rádió
A legtöbb sláger
Szatmárnémeti 106,4 FM
Nagyvárad 93,8 FM
Zilah 103,3 FM

VOX
88,6 fm

sepsi rádió
98,5 fm

Visszavágott a Barcelona

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Drágán megfizetett azért, hogy tavaly november 26-án megfosztotta veretlenségétől a Barcelonát: a Getafe válasz nélküli négyet kapott kedden este, a Camp Nou-stadionban. A lapzártá után befejeződött madridi házirangadó (Atlético-Real) megelőzően a két ősi rivális közötti pontkülönbség a minimálisra csökkent. A spanyol labdarúgó-**Primera División** 32. fordulójának további eredményei: Osasuna–Espanyol 2-0, Real Sociedad–Real Betis 1-1. Idegenben emberhátrányban nyert a Liverpool a Blackburn Rovers ellen az angol **Premier League** 33. fordulójának egyetlen keddi mérkőzésén, 2-3. A hazaiaktól Yakubu, a vendégektől pedig Maxi Rodríguez duplázott, Donit a 25. percben állították ki. A német **Bundesliga** 30. fordulójának keddi esti mérkőzése: Augsburg–VfB Stuttgart 1-3, Hertha Berlin SC–SC Freiburg 1-2, FSV Mainz–1. FC Köln 4-0, Werder Bremen–Borussia Mönchengladbach 2-2. A Borussia Dortmund–Bayern München csúcsrangadóra lapzártá után került sor, csakúgy mint további négy találkozóra. Sulley Muntari 8. percben szerzett góljával az AC Milan 1-0-ra verte Veronában a Chieviót az olasz **Serie A** 32. fordulójának egyetlen keddi esti mérkőzésén. ◀

Román futballreform

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Román Labdarúgószövetség (RLSZ) végrehajtó bizottsága a Ligakupa létrehozása mellett döntött, az új sorozat a 2013-14-es idényben debütálna – feltéve, hogy a közgyűlés is rábólint az elképzelésre.

Dumitru Dragomir, a profiligá (LPF) elnöke búsás haszon reményében tárgyalna a csapatok nevében a tévéközvetítési jogok értékesítéséről, ami nem tetszik Gigi Becalinak. A Steaua mecénása egyéni tárgyalásokat szeretne, s amennyiben ezt nem sikerül elérnie, bojkotálni fogja a sorozatot.

Dragomir abban bíz, hogy az új bevételi lehetőség felcsillan a többi klubvezető szemé, s elindulhat az egymillió eurós díjalappal elképzelt új sorozat. A tervek szerint a Ligakupa győztese indulhat majd az Európa Liga selejtezőiben, csakúgy mint a Román Kupa-nyertes és a bajnokság második helyezettje. Ha a Ligakupa terve megvalósul, a bajnoki bronzérmes lemarad a kontinentális kupaszereplésről – ez pedig növelheti a Ligakupa-sorozat létrehozását ellenzők táborát.

A FRF végrehajtó bizottságának ülésén döntöttek a bajnoki rendszer megváltoztatása mellett is. Eszerint a 2012-13-as idényben 18 csapat játszik majd a Liga-1-ben, s az utolsó négy helye-

zett esik ki. A Liga-2 32 csapata két csoportban vív oda-vissza alapon körmérkőzést, s a két-két legjobb jut fel az élvonalba. Összesen tíz csapat esik ki, a 12-16. helyezettek. A Liga-3 96 csapatát hat csoportba osztják, ezek győztesei jutnak fel. Nem kevesebb, mint 37 együttes esik ki, a hat csoport 11-16. helyezettjei és a leggyengébb 10. A 42 megyei bajnokság (Liga-4) győztesei oda-vissza alapon megrendezett osztályzókön döntenek el, ki lesz a 21 feljutó. A 2013-14-es idényben az élvonal bajnoki kiírása nem változik, a

Liga-2-ben viszont már csak kétszer 14 csapat játszik, s a csoportokból két-két gárda jut fel és öt-öt esik ki. Hatszor 14 csapat indul a Liga-3-ban, s a csoportgyőztesek jutnak fel. Ezúttal is 37 együttes esik ki, a 9-14. helyezettek és a leggyengébb 8. A megyei bajnokságokból ezúttal is 21 csapat jut fel a Liga-3-ba.

A 2014-15-ös idényben a második és harmadik vonalban is alapszakasz és rájátszás lesz. A Liga-2 két 12-es csoporttal kezd, oda-vissza alapon, körmérkőzéssel. A legjobb hat oda-vissza ala-

pon mérkőzik meg egymással, s a két-két legjobb jut fel az élvonalba. Az alapszakasz 7-12. helyezettjei is oda-vissza alapon vívnak körmérkőzést, s a 10-12. helyezettek (azaz hat csapat) esnek ki.

Hasonló lebonyolítási rendszere lesz a Liga-3-nak is, csak hat 12-es csoporttal. A rájátszás hat győztese jut fel, s 21 csapat esik ki – utóbbiak helyébe a megyei bajnokok osztályzóinak győztesei lépnek. A Liga-3-ból a 10-12. helyezettek esnek ki (azaz 18 együttes) plusz a három leggyengébb 9. ◀

A tervek szerint a másodosztály mezőnye évről évre csökkenni fog: javul a minőség?

Evezősport Ratosnyán amatőröknek és profiknak

Moldován Zenkő-Erika

▶ Április 20-22. között harmadik alkalommal rendezik meg a Maros völgyében, Ratosnyán, a Maros Maraton. A három napos rendezvény egyedülálló verseny Romániában, az evezősportok rajongói, gyakorlói – és nem csak – számára.

A saját kajakiskolát működtető, marosvásárhelyi bejegyzésű Outdoor Experience egyesület célja – a sport népszerűsítése mellett – egy olyan esemény szervezése, ahol a már meglévő és a jövődöbéli evezősök találkoznak. Igyekeznek hagyományt fejleszteni ezt a szezonnyitó eseményt, ahol a részvétel, a szórakozás, a kikapcsolódás a fő cél, nem pedig a győzelem. A résztvevők életkora általában 20-35 év között mozog, de tavaly a legfiatalabb versenyző 11 éves volt, míg a legidősebb 64. Van olyan csapat, amely harmadszor vesz részt a versenyen. Az idén már több mint százan jelentkeztek, a létszám évről évre növekedik. Rendszerint hazaiak és magyarországiak

indulnak, de tavalyelőtt részt vett egy bolgár, tavaly egy francia csapat, idén pedig egy ír gárda jelezte részvételi szándékát. Jelentkezni az interneten vagy a helyszínen lehet, a díj a regisztráció időpontjától függ, a díj kifizetése viszont csak a helyszínen történik. Csak a versenyzőknek kell regisztrálniuk, minden más résztvevő számára a részvétel ingyenes.

Idén raft, kenu, túra kajak, vadvízi kajak és nyílt kategóriában versenyeznek, utóbbiban eddig még nem volt jelentkező. Részvételi feltétel a saját felszerelés, sisak és mentőmellény, csónakokat és a hozzájáró kelleket jutányos áron lehet bérelni a szervezőktől. A szállást nem biztosítják ugyan a szervezők, de az alaptáborban ingyen lehet sátorozni, s lehetséges a környező panziókban szoba foglalása.

Április 20-án az érkezésnek, a regisztrációnak, a táborverésnek és egy esetleges pálya-kipróbálásnak van fenntartva. A leglátványosabb próba, a szalalom szombaton reggel 10-kor in-

dul. A versenyzőknek több, a folyó felett elhelyezett, kétféle kapun kell áthaladniuk, egyiken a folyás irányában, míg a másikon pedig azzal szemben. A versenyszám inkább a tapasztalt evezősöknek ajánlott, a nemzetközi olimpiai szabályzat alapján zajlik, hivatalos ítéldbíró jelenlétében. A maraton délután 2-kor indul Gödemesterházáról Ratosnyára, a versenyzőknek 24 km-t kell levezniük. A rajt a leglátványosabb kategóriánként indulnak a partról, csónakjukat felkapva, egyszerre akár 60-70 csónak is látható a vizen, a győztes minden kategóriában a leggyorsabb. A díjkiosztásra este 7-kor kerül sor, a nyeremények érmék és kupák, az egyéb tárgyi nyereményeket sorsolás útján bármelyik versenyző megnyerheti. Ezt követi egy nagy bográcsgulyás-főzés és buli vasárnap reggelig – vagy a sátorbontásig.

Az érdeklődők a szervezők internetes oldalán (www.outdoorexperience.ro) találhatnak több információt, mindenkit szeretettel várnak. ◀

Startolt a rájátszás

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Tegnap este megkezdődött a férfi kosárlabdabajnokság második szakasza, a rájátszás. Az első eredmények: Medgyesi Gaz Metan–Energia Rovinari 84-69, Temesvári BC–Bukaresti CS Municipal 84-97, Kolozsvári U-Mobitelco BT–Marosvásárhelyi Maros KK 74-97. A CSU Ploiești–Nagyvárad CSM mérkőzés lapzártá után kezdődött. Ma este találkozik visszavágóit rendezik meg, a TVR 3 Temesvárról (18 óra), a Digi Tv pedig Kolozsvárról (18 óra), majd Braziról, a Ploiești–Nagyvárad negyedöntő színhelyéről sugároz élőben (20 óra).

Három győzelemig játszanak legtöbb öt mérkőzést, a sorozatok a mostani vendégek otthonában, azaz Târgu Jiuban, Bukarestben, Marosvásárhelyen és Nagyváradon folytatódnak 18-án és – ha még szükséges – 19-én. Amennyiben teljes mértékben érvényesül a hazai pálya előnye, 2-2-es állásnál, a mindent eldöntő ötödik összecsapást ismét Medgyesén, Temesváron, Kolozsváron és Braziról rendezik meg, április 22-én.

A CS Otopeni visszalépése

nyomán egyetlen csapat búcsúzik az élvonaltól, itt két győzelemig játszanak, változó pályaelőnyvel. Tegnap este, Csikszeredában, a Hargita Gyöngye KK 117-91-re verte a Poli Iași-t, amely az április 18-i második találkozó házigazdája lesz. Egy esetleges harmadik mérkőzésen ismét a csikiak lesznek vendéglátók, április 21-én.

Ma folytatódik a női bajnokság rájátszásának első fordulója. A menetrend (zárlójelben az első mérkőzés eredménye): 1-8. helyezettek: Temesvári BCM Danzios–CSM Târgoviște (45-68), SCM U Craiova–Aradi ICIM UVG (61-77), CST Alexandria–Marosvásárhelyi Nova Vita (56-73), Szatmárnémeti CSM–Gyulafehérvári CSU (62-60). 9-16. helyezettek: Bball 6 Seps BC–Buk. CSM Sportul Studențesc (47-100), Poli Național Iași–Brassói Olimpia (63-69), Buk. Olimpia–Kolozsvári U (46-60). Miután két győzelemig játszanak, több helyütt már ma este eldőlhet minden. Egy párharcban már tegnap játszottak: a bukaresti 41-89-et követően a CSM U 69-62-re verte Nagyváradon a Rapidot, a mindent eldöntő harmadik összecsapást 18-án rendezik, a fővárosban. ◀

Röviden

Ketten maradnak

Ma este a labdarúgó Román Kupa-idény második döntőjét is megismerjük, miután Medgyesén a Dinamo lesz a Gaz Metan ellenfele. A 21.30 órakor kezdődő mérkőzésről a Pro Tv számol be élőben. A bukaresti első mérkőzésen a házigazdák 1-0-ra nyertek. Tegnap este a fővárosban csapat össze a Rapid és a FC Vaslui miután előbbiek idegenben nyerték 1-0-ra az első mérkőzést.

Vidan nem sípol többet

Nem kíván többet bíraskodni Adrian Vidan, akinek tevékenysége befolyásolta a Brassói FC–Concordia Chiajna bajnoki labdarúgó mérkőzés végeredményét. A partjelző javaslatára a játékvezető érvénytelenítette a brassói Buga gólját, s Vidan „nem látta” azt a Rocha-lest sem, amely a második chiajnai gólt előzte meg. A Concordia végül 3-2-re nyerte a mérkőzést.

Cârstea nyert Barcelonában

Már a legjobb 16 között van a barcelonai salakpályás WTA-tornán Sorana Cârstea: a román teniszező első fordulóbeli ellenfele, a szlovén Polona Hercog 4-6-nál feladta. A második fordulóban Carstea a spanyol Lourdes Lino Dominguezzel, honfitársnője, Simona Halep pedig az olasz Roberta Vincivel találkozhat. Victor Hanescu ezen a héten Casablancában teniszezik.

Javítottak a világranglistán

A magyar labdarúgó-válogatott egy helyet javítva korábbi pozícióján a 36. a FIFA világranglistáján, melyet továbbra is a világ- és Európa-bajnok spanyolok vezetnek. A második helyre feljötték a németek, mögöttük pedig jelenleg a Copa America-győztes uruguayiak állnak. Románia nyolc helyet javított, de még így is csak a 45. a 205 válogatottat tartalmazó rangsorban.

Három letartóztatás

Emberölés és garázdaság miatt indított büntetőeljárás a szlovák rendőrség azzal a három tornai férfival szemben, akiket a Szádelő közelében hétfőn délelőtt holtan talált Tóth László kick-box bajnok megverésével gyanúsítanak. A rendőrség szerint a három gyanúsított támadta meg vasárnap éjjel a szádelői diszkóban testvérével együtt szórakozó szlovákiai magyar sportolót. Egyelőre nem tudni, milyen okból támadtak a többszörös kick-box bajnokra és testvére, azt viszont igen, hogy Tóth Lászlót halálra verték.